

Тема на деня ▶ 4-5

Общините изместиха държавата като длъжник номер едно към бизнеса

Свят ▶ 10

Кадафи окървави протестите в Бенгази

Пари

BONNIER

pari.bg

Понеделник

21 февруари 2011, брой 36 (5095)

USD/BGN: 1.43526

▼ -0.49%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36270

▲ +0.49%

Българска народна банка

Sofix: 451.53

▲ +0.59%

Българска фондова борса

BG40: 133.10

▲ +0.05%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ПРИХОДИТЕ ОТ ПРИВАТИЗАЦИЯ СЕ ОКАЗАХА

ПО-МАЛКО

Държавата се опита да продаде дела си в 11 дружества в централизиран публичен търг. След края му се оказа, че от очакваните 73 млн. лв. са получени едва 2.52 млн. лв.

▶ 11

Новини ▶ 6

Бизнесът: Проблемите с Търговския регистър са саботаж

Компании и пазари ▶ 12-13

Онлайн рекламата нарасна с 25% за последната година

Очаквайте през март

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Асен Друмев

Бившият шеф на Държавен фонд "Земеделие" Асен Друмев окончателно беше оправдан по обвиненията за злоупотреби по програма САПАРД. Върховният касационен съд реши, че Друмев не е извършил престъпление, като едноточно е одобрил отпускането на субсидии в размер на 43 млн. лв., с което според прокуратурата е нанесъл на бюджета щети от 1.4 млн. лв. ВКС го оправда, след като на предишните две инстанции Друмев беше обявен първо за виновен, а после за невинен.

Губещ Красимир Георгиев

Софийската градска прокуратура внесе в Софийския градски съд обвинителен акт срещу Красимир Георгиев, по-известен като Красьо Черния. Той е обвинен, че е укривал данъчни задължения в „особено големи размери“ - 94 493 лв. Ако бъде осъден, може да получи от 3 до 8 години затвор и конфискация на имущество. Преди това той бе обвинен в лъжесвидетелстване.

Мнения

► По темата „Жени са новите главни редактори на „Труд“ и „24 часа“

► Време беше. Мисля, че избраните кандидати ще успеят да върнат нивото на изданията в групата

Стефан

► По темата „Касовите апарати за връзка с НАП все още не са пуснати на пазара“

► Дали не е половинчата мярка, след като някой е прочел през есента на 2009 г. това: <http://www.todorovexpert.org/RTR.htm>

dil

► Работим на загуба само за да не затворим изобщо. Новите касови апарати само ще увеличат загубата ни. При загубено правителство всички ще сме на загуба!

Тодор Влаев

Коментар

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Колко е важно да обявиш правилната цена

pari.bg Топ 3

1 ЕВРО-то и ЛЕВ-ът в проекция. Какво ще се случи с парите ни, ако еврозоната се разпадне

2 Засекретено по технически причини. Този път Търговският регистър може наистина да спре заради последователния отказ на Агенцията по вписванията да инвестира в системата

3 Търговският регистър спира до дни, интервю с Васил Величков, управител на „Грама нет ис“, която поддържа Търговския регистър

Търговията е проста работа, но за разбиращи хора.

Колкото скучно и ужасно изтъркано да звучи, това е самата истина. Като всеки бизнес и в търговията е адски важно да си добър в ценообразуването. И това е валидно не само в частния сектор. Може би дори е много по-важно в публичния, където всяка сделка е на практика сделка с парите на всеки данъкоплатец.

В първия си опит да продаде нещо през 2011 г. обаче държавата показа, че не се вписва в профила на добрия търговец. От изнесените за продажба в централизиран публичен търг дялове от 11 компании за 73 млн. лв. се

Мирослав Иванов
miroslav.ivanov@pari.bg

” **Първият опит за приватизация през 2011 г. беше посрещнат от пазара с оценка „среден (3)“**

продадоха активи за 2.52 млн. лв. Това прави около 3% успеваемост и говори, че някой не се е прицелил добре в цената. А щом няма кандидат-купувачи, този някой е продавачът.

Разбира се, тук аргумент винаги може да е, че в предишни години държавните активи са продавани на толкова ниска цена и че сега се търси пазарна. Но именно далечината на пазарната оценка е много тревожен сигнал. Защото през тази година правителството има амбициозни планове да привлече средства за бюджета чрез приватизация. Ако моделът от първия опит за раздържавяване през

годината се запази обаче, това гарантира провал на тези планове. А през кризисната 2010 г. вече видяхме голямо разминаване между планове и реалност. Защото приходи от приватизацията бяха заложили и в антикризисните мерки в началото на миналата година, но в края ѝ ги нямаше.

И пак всичко опира до реализъм в цената. Защото звучи добре, че държавата ще продаде активи, които струват стотици милиони, и ще напълни бюджета. Но струват ли те наистина толкова? Може би ще е добре да има и малко реализъм в оценките, ако целта не е предприятията да си останат вечно държавни. **□**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
liliana.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
ragostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Министерството на вътрешните работи да следи за евентуална спекула при зеленчуците

► **Бойко Борисов**, премиер, по повод намерените пестициди в 200 т зеленчуци от Йордания

Число на деня

2

► млн. лв. годишно ще струва на българските данъкоплатци новият Център за противобойствие и превенция на корупцията и организираната престъпност БОРКОР

От Русия с любов

Русия отново притисна публично българското правителство за „Белене“

„Росатом“ призова за спешно подписване на документ, който ще гарантира работата след 31 март

Руската държавна компания „Росатом“ се оплака от българското правителство, че „по неизвестни причини“ все още не подписва Анекс 12 към договора с „Атомстройекспорт“ от 2006 г. за строителство на ядрена електроцентрала край Белене. В изпратено до медиите писмо в неделя „Росатом“ предупреждава, че ако това не се случи, дъщерната ѝ компа-

ния „Атомстройекспорт“ ще изгуби правни основания за продължаване на работата по проекта АЕЦ „Белене“ след 31 март 2011 г.

Много познато

Това не е първият случай, в който руската страна заплашва, че може да се оттегли от проекта. Преди две седмици медиите бяха информирани и за писмо на „Атомстройекспорт“ до компанията майка „Росатом“, в което също ставаше дума за оттегляне и за изискване на неустойки от България. Оценката на министъра на икономика-

та, енергетиката и туризма Трайчо Трайков тогава беше, че тези действия на руската страна са „очевиден опит за натиск“.

И пак цената

В писмото до медиите „Росатом“ твърди, че „България, без да плати нито лев, ще получи атомна централа“. Руската компания твърди още, че е приела всички условия на българското правителство. Посочената цена е 6,298 млрд. EUR, която вече няколко пъти премиерът Бойко Борисов е определял като неприемлива.

Сами на изборите

► **Председателят на предизборния щаб на ГЕРБ Цветан Цветанов обяви критериите, на които трябва да отговарят кандидатите за кметове и съветници на партията - да не са били част от агентурния апарат на Държавна сигурност, да нямат неплатени публични задължения и да декларират, че не са придобили имуществено от престъпна дейност**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Дамски гамбит

Познати лица поеха управлението на „Труд“ и „24 часа“

Димитрана Александрова и Данка Василева ще определят редакционната политика на двете най-тиражирани издания

Жени оглавиха вестниците „Труд“ и „24 часа“. Димитрана Александрова е новият главен редактор на „Труд“, а Данка Василева пое управлението на „24 часа“. Новината за избора на новите шефове дойде по-рано от очакваното. В началото на годината беше обявен конкурс за нови главни редактори, който трябваше да продължи до края на февруари. Всеки от кандидатите трябваше да изпрати концепция за развитието на вестника, за който кандидатства.

Нови-стари зам. главни

Първите заместник главни редактори на двата вестника няма да се променят. Втората

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

по важност фигура в „Труд“ ще продължи да бъде Никола Кицевски, който години наред определяше редакционната политика почти наравно с Тошо Тошев. Кицевски беше избран от новите собственици да ръководи временно изданието след отстраняването на Тошев. Зам. главен редактор на „24 часа“ ще остане Борислав Зюмбюлев. Той беше човекът, който също управляваше вестника, докато траеше конкурсът от януари досега.

Кой кой е

Димитрана Александрова е била главен редактор на в. „Сега“, отговорен редактор в „Капитал“, а за последно е работила в списание „Менджър“. Данка Василева е била зам. главен редактор на в. „Сега“, първи зам. главен редактор на в. „Монитор“ и главен редактор на в. „Експрес“, чийто собственик беше Любомир Павлов. В момента Павлов е един от собствениците на изданията във „Вестникарска група

България“ и председател на издателския борд на групата.

Посока

Преди време пред в. „Пари“ единият от членовете на издателския борд на „Вестникарска група България“ и управител на фирмата собственик „БГ Принтмедия“ Христо Грозев сподели, че новите главни редактори ще имат задачата да върнат двете издания към първоначалния замисъл - „24 часа“ да бъде градски ежедневник, преследващ по-млада аудитория, а „Труд“ да бъде по-социален, с по-зряла читателска таргет група. Първоначалните стратегии, определени след купуването на двата вестника от бившите собственици - германската група WAZ, не са били следвани докрай. През годините ежедневниците бяха поставени в конкурентна среда един спрямо друг.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ

Твоята лична банка

Мисли екологично, живей икономично.

СПЕСТИ ИЗЛИШНИТЕ РАЗХОДИ НА СЕБЕ СИ И НА ПРИРОДАТА

- Вземи изгоден ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ до 30 000 лв.
- Спечели ПО-НИСКА ЛИХВА
- Лесно, изгодно и без допълнителни формалности

Промоцията е валидна до 30.04.2011 г. За повече информация - www.ecocredit.bg

0700 10 000 Vivacom ■ 1721 M-Tel и Globul ■ www.rbb.bg

В броя четете още

Новини ► 9

Новият закон за туризма се хареса на бранша

Пазари ► 13

Хетра остава система на борсата поне до ноември

Регионален бизнес

► 18-23
Варна очаква 50 млн. лв. от европрограми

Общинните станаха най-голем

► Въпреки че държавата започна приоритетно да изплаща задълженията си към строителните фирми, тя все още дължи над 20 млн. лв.

Задълженията на местните власти достигнаха 220 млн. лв., докато държавата намали дълга си до 50 млн. лв.

Ако преди година държавата беше най-големият длъжник към бизнеса с над 660 млн. лв. задължения, сега на върха в класацията са общините. Те дължат над 220 млн. лв. на фирмите, показват данни на Министерството на финансите, които бяха потвърдени от сдружението на общините. Това са задължения от бюджетите на общините, но има и неизплатени средства по европрограми, които никога не може да каже в какъв размер са. За разлика от кметствата държавата вече има да погасява към фирми едва около 50 млн. лв.

Нагрупането на дълговете

Общините започнаха 2010 г. със 196 млн. лв. задължения. Заради актуализацията на държавния бюджет и на-

маляването на субсидиите към тях година по-късно задълженията вече надминаха 220 млн. лв. Задълженията са за горива, енергия, строителни дейности, а в някои общини дори заплатите се плащат със закъснение, признаха преди време от Националното сдружение на общините в Република България. Недостигът на средства не бил равномерно разпределен в кметствата, а освен това нямало и механизми, с които тези, които са в по-лошо състояние, да го подобрят. Затова от сдружението на общините прогнозираха задълбочаване на различията и на проблемите на общините.

Крайно решение

В четвъртък община Хасково се оказа със заповирани сметки, защото дължи 3.5

млн. лв. на две частни дружества. Дълговете са от няколко години. Общината можело да издържи месец с блокирани сметки, а след това ще има проблеми с обслужване на кредит, осигуряване на храна за детските заведения и т. н. Кметът на Хасково Георги Иванов твърди, че предстоят съдебни дела между общината и частниците.

„Очаквам скоро да има и други общини със заповирани сметки“, призна изпълнителният директор на сдружението на общините Гинка Чавдарова. Засега няма измислен вариант за погасяване на задълженията. Така че общините се спасяват поединично. Част от задълженията на Столичната община към почистващата фирма „Титан“ бяха платени през Българската

банка за развитие, като впоследствие кметството ще се издължи на трезора.

Споразумение и опрощаване

Въпреки че с актуализацията на бюджета бяха намалени отпусканите средства на общините, държавата през миналата година намери пари, за да се разплати с бизнеса за извършени дейности. В края на 2009 г. беше подписано споразумение между министерствата на финансите, на регионалното развитие и Камарата на строителите. С него започна поетапното погасяване на държавните задължения, като фирмите опростиха 10% от дължимите суми. Така бяха изплатени над 120 млн. лв. След това беше задействан и механизмът за изплащане на държавните задължения през Българската банка за развитие. През трезора бяха покрити около 260 млн. лв. Банката обаче удържаше между 7 и 8% от сумите, които получаваха фирмите. Най-много задължения са разплатени по договори на Министерството на отбраната - над 111 млн. лв.,

” **Недостигът на средства не бил равномерно разпределен в кметствата, а освен това нямало и механизми, с които тези, които са в по-лошо състояние, да го подобрят**

и на Министерството на регионалното развитие и благоустройството - близо 92 млн. лв., в които влизат близо 75 млн. лв. на Агенция „Пътна инфраструктура“. По механизма свои задължения са изчистили още министерствата на труда и социалната политика, на земеделието и храните, на вътрешните работи, на транспорта, информационните технологии и съобщенията, на финансите, както и Министерският съвет.

Специалните постановления

Някои ведомства изплатиха със собствени средства част от дълговете си или получи-ха допълнителни средства

от правителството за това. Така например с две постановления са отпуснати 40 млн. лв. на екоминистерството, което е погасило задължения на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДОС). С друго решение кабинетът е отпуснал 110.5 млн. лв. на Министерството на отбраната. С парите са платени задължения по международни договори. Регионалното министерство е получило 93 млн. лв. С тях то е погасило задължения за проектиране и строителство, за пътно поддържане и почистване. Тези средства са изплатени по споразумението, според което бизнесът се отказва от 10% от сумите, които трябваше да получи.

Така се оказа, че за да получи парите си, бизнесът при всички положения трябваше да опрости част от вземанията си, за да оцелее в кризата. Така всъщност държавата си спести милиони за сметка на фирмите. Сега наред са общините.

Красимира Янева

ИЯТ ДЪЛЖНИК КЪМ БИЗНЕСА

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Дора Янкова, председател на Националното сдружение на общините в Република България

Запорите на сметки ще доведат до затваряне на детски градини

Проблемите започнаха още от края на 2008 г., когато започнаха да спадат приходите от данъка за възмездно придобиване на имоти. Общините бяха планирали приходи, които не се осъществиха. Така започнаха просрочията на някои плащания. Финансовият министър е прав, че задълженията на общините вече са около 220 млн. лв. След Хасково ще има и

други общини със запорирани сметки. По искане на частни фирми може да се блокират сметки за местни дейности, в които се включват почистване, сметоизвозване, издръжка на детски заведения, осветление и т.н. Не може да се блокират сметки, в които се превеждат пари за гарантирани от държавата дейности, сред които са парите за заплати. Така в някои населени места

учителките в градините ще имат заплати, но няма да има пари за храна за децата, за плащане на сметки и т.н. Така че при всички случаи детски заведения ще трябва да затворят. Проверили сме и знаем, че по закон не може да се блокират сметки, от които се правят разплащания по еврофондовете - така че там проблеми не се очакват. Всъщност най-тежко ще бъде положение

за местните дейности. Положението на общините напред ще стане много сложно. Много общини са в тежко финансово положение. Чака ни тежка изборна година. Ще има измиване на ръце, твърдения, че има лошо управление и планиране и т.н. Чака ни тежка изборна година. Много общини са в тежко финансово положение. **П**

МРРБ има около 44 млн. лв. задължения. От тях около 24 млн. са за „Водното огледало”, а останалите 20-ина милиона са на компании, които не се възползваха от механизма с ББР

Росен Плевнелиев, министър на регионалното развитие и благоустройството

Очаквам да има и други общини след Хасково с блокирани сметки заради дългове към фирми

Гинка Чавгарова, изпълнителен директор на Националното сдружение на общините в Република България

8.7

▶ млн. лв. е първоначалната крайна цена на „Водното огледало”

48

▶ млн. лв. е стойността на 3-километровото езеро през 2007 г.

77

▶ млн. лв. е крайната цена на „Водното огледало”, достигната през 2009 г.

24 млн. лв. не са платени за „Водното огледало”

Стойността на проекта се е увеличила девет пъти през годините

44 млн. лв. са дълговете на регионалното министерство. От тях 24 са за добилата популярност скандален обект „Водно огледало” в Кърджали. Останалите 20 млн. лв. са на фирми, които не са пожелали да се възползват от механизма за разплащане през ББР.

За „Водното огледало” още с идването на власт на ГЕРБ бяха разпоредени проверки от ДАНС и про-

куратурата. Т. нар. огледало всъщност е разширяване и укрепване на коритото на река Арда и е близо 3-километрово езеро. То беше открито през 2009 г. Основната му цел е да опази Кърджали при аварийно източване на едноименния извор, в който има 500 млн. куб. м вода.

„Водното огледало” струва общо 77 млн. лв., като от тях не са платени около 24 млн. лв. Проектът стартира през далечната 2001 г. Първоначалната му стойност е 8.7 млн. лв. По-късно е замразен и довършването му започва през 2007 г.

Проектната му стойност по онова време е била 48 млн. лв., като впоследствие достига 77 млн. лв.

Изпълнителят е сдружението „Арда Кърджали”, в което влизат фирмите „Станилов” ЕООД, „Ардастрой”, „Саварона” и АБ АД. Водещата компания в консорциума - „Станилов” ЕООД, спечели търга за изграждането на завод за боклук в столицата и др.

Преди време министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов обяви, че „Водното огледало” е емблематичен пример за източване на средства. **П**

Foodtech

ufi Approved Event

23-26.02.2011

Посетете международната изложба за храни и напитки, опаковки, машини и технологии

ufi Membe | IFP | Международен панаир Пловдив

Бизнесът: Проблемите с Търговския регистър са саботаж

Регистърът може до дни да се препълни поради остаряла техника и недостатъчни инвестиции

Като абсурдна хипотеза определиха представители на бизнес сдружения възможността Търговският регистър да бъде спрял поради технически причини. Това дори прилича на саботаж, ще блокира фирмите и ще се отрази на икономиката, каза за в. „Пари“ Васил Велев, председател на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и изпълнителен директор на „Стара планина Холд“ АД. Както в. „Пари“ вече писа, съществува реална опасност Търговският регистър да спре до дни заради запълнен капацитет на сървърите, които го поддържат. Системната липса на инвестиции от страна на Агенцията по вписванията, която стопанисва регистъра, както и блокаж на нейния бюджет от страна на Министерството на правосъдието говорят, че смъртта на регистъра е предизвестена, обясни Васил Величков, управител на „Грама нет ис“, фирмата, занимаваща се с неговата техническа поддръжка. Ако това е вярно, ще настъпи блокаж на търговската дейност, защото бизнесът има нужда от информацията в регистъра, каза и Камен Колев, заместник-председател

на Българската стопанска камара. Според него така ще спрат и без това закъсняващите декларации на общи събрания, отчети и други подобни обстоятелства. Това ще направи всички решения на бизнеса непрозрачни.

Частичен достъп

По отношение на предложенията за ограничаване на достъпа до Търговския регистър Васил Велев каза, че според него правилното решение е да бъдат скрити само някои данни, но регистърът като цяло да остане видим от всички. Не е добре всеки да има достъп до лични данни, като ЕГН например, каза Василев, но всичко останало трябва да се вижда от всички. На същото мнение е и Камен Колев. Той казва, че е необходим регламентиран достъп само до документите, съдържащи лична информация. Всичко останало обаче трябва да е абсолютно свободно за достъп, подчерта той. Преди седмица депутати от ГЕРБ внесоха предложение информацията за фирмените дела да бъде достъпна само за определени групи хора, като адвокати, съдебни изпълнители, МВР и др.

Пламен Димитров

► Агенцията по вписванията казва, че при „нормални обстоятелства“ няма опасност регистърът да спре, но не уточнява какви са тези обстоятелства

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Това ще значи блокаж на търговията

Ако това е вярно, има опасност да спрат всички справки за търговски оборот, инвестиции и т. н. Бизнесът има нужда от тази информация. Това ще означава блокаж на търговската дейност, спиране на и без това закъсняващите декларации на обстоятелства. Решенията на бизнеса ще станат непублични, неясни и непознати за

Камен Колев,
заместник-председател
на БСК

хората, които имат нужда от тях.

БСК смята, че е необходимо да се ограничи достъпът само до тези документи, съдържащи лична информация - копия на лични карти, спесимени и други подобни. До останалата информация обаче трябва да има пълна свобода на достъп.

Тази хипотеза не може да се разглежда

Не искам дори да мисля какво ще стане, ако Търговският регистър спре. Това означава, че спира и целият търговски оборот. Не е възможно регистърът да не работи, в него има важни данни. Абсурд е регистрите по цял свят да работят, само ние да имаме технически проблеми. Тази хипотеза изобщо не може да се разглежда. Тя граничи със саботаж, това

Васил Велев,
председател на управителния съвет на АИКБ

ще се отрази на БВП на страната, на заетостта, на цялата работа на бизнеса.

Що се отнася до ограничаване на достъпа, правилното решение е част от информацията да не се вижда от всички. Не е добре всеки да има достъп до лични данни, като ЕГН и други подобни, но всичко останало трябва да се вижда от всички. ■

Държавните разходи са подпомогнали икономиката през четвъртото тримесечие на 2010 г.

МВФ и ЕК прогнозирали ръстът у нас тази година да е между 2 и 2.6%

Около коледните празници традиционно се харчат повече пари в сравнение с останалите месеци на годината. Това не е изненада за никого. По-интересното е обаче, че както всички потребители харчат повече през декември, същото прави и държавата.

Правителството харчи

Именно държавните разходи са дръпнали икономиката през последното тримесечие на 2010 г. Това се казва в последния бюлетин на Института за пазарна икономика. Според данните на НСИ за последните три месеца на годината БВП нараства с 1.7% спрямо предходните и с 2.1% на годишна база. За периода октомври - декември държавните разходи са се увеличили с 11.3%, докато в предходните тримесечия те са намалявали.

Инвестициите също се съживяват, те нарастват с 4.7%. Ръстът на БВП е подкрепен и от продължаващия скок на износа (с 10.7%), посочват още от ИПИ.

Износът остава двигател

И през първите месеци на тази година се очаква износът да продължи да дърпа икономиката. Причината е, че въпреки слабото възстановяване - за 2010 г. е налице ръст едва 0.3% - все още безработицата остава на ви-

2.6

► процента ще е ръстът на БВП за тази година според прогнозите на ЕК, а Министерството на финансите залага на 3.6%

соки равнища. Към края на декември тя е 10.1%. При такова равнище на безработицата няма как да се очаква в близките месеци да има ръст на потреблението.

Какво ни чака

Повечето икономисти прогнозирали, че ръстът на икономиката на България ще се стабилизира през втората половина на годината. Според тях европейските икономисти вече ускориха растежа си, което е сигнал, че те ще издърпат и българската.

В прогнозите си за ръста на икономиката на България най-голям оптимист е Министерството на финансите. То очаква 3.6% ръст на БВП за тази година.

Разчетите на МВФ са растеж между 2 и 2.5%, докато Европейската комисия залага на 2.6%.

Другият ключов макропоказател, който се следи от инвеститори и финансисти - инфлацията, се очаква през тази година да остане на сравнително ниски нива въпреки рязкото поскъпване на петрола през последните месеци. За тази година от ведомството на Дянков са разчели 2.2% инфлация, МВФ и Еврокомисията очакват тя да е умерена. ■

КОРПОРАТИВНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

Евролайф: През 2011 г. ще имаме 20% ръст в животозастраховането

Компанията пази личните финанси на 20 000 българи, които не живеят от днес за утре

► Каква беше 2010 г. за компаниите на Евролайф?

- През изминалата година реалната икономика беше все още засегната и в този смисъл нашата база беше лабилна. Ние приехме 2010-а като предизвикателство за нас. Резултатът – зад гърба си имаме една много успешна година за нашия бизнес като група и отделно като Евролайф България. Повишихме основните си икономически резултати в България с около 10 на сто.

► Господин Рихтер, вие сте максималист. Ако +10% е нарастването, характерно за лабилна година, какво ще кажете за 2011 г.?

- През тази година бихме искали да повишим резултатността си с 20 процента. Икономическата криза имаше и положителен аспект, защото останаха само най-жизнените, най-добрите предприятия и компании. Останалите отпаднаха. Но кризата накара хората да се замислят по-трезво за ценностите си, защото се почувстваха несигурни за своята работа, за бъдещето си. Въпросът, който си задаваха много често, бе: как да запазя спестяванията си, как да инвестирам парите си в нещо сигурно. В днешно време хората търсят сигурност. А застрахователите и в частност застрахователните брокери като Евролайф предлагат сигурност.

► Икономическата логика на застраховането е

в това: множеството гребни суми на отделни хора, търсещи сигурност, да се съберат в една голяма сума при застрахователната компания. Защо голямата обща сума според вас носи по-голяма сигурност за всеки застрахован човек, вложил парите си при застрахователя?

- Ами това е принципът на застраховането. Голямата сума, разбира се, носи повече сигурност, един застраховател може да постигне повече сигурност за повече хора с по-голяма сума. А останалото наистина е въпрос на пресмятане и на увереност, че едно и също застрахователно събитие няма да се случи изведнъж на всички застраховани. Нашият дълг като застрахователни брокери е да бъдем много внимателни при избора на продукт. Нашите партньори са фирми с история и дълъг опит.

► Българинът досега не беше много склонен да заведе пари за животозастраховане. Кризата промени ли го?

- Това, което ни казват числата от статистиката, е, че в Западна Европа през 2010 г. са внесени общо 82 млрд. USD застрахователни премии. В Централна и Източна Европа общата застрахователна премия е 19 млрд. USD. В България – 142 млн. USD. Годишно един западноевропейец внася за своята сигурност застрахователна премия от 2263 USD, един средноевропейец

и източно европейец внася 51 USD, един българин – 19 USD. Какво ни казват тези числа? Колкото по-развито е едно общество, толкова повече неговите членове мислят за бъдещето си. Колкото по-малко е развито едно общество, толкова повече то е загрижено за настоящето си, за това как да оцелее днес.

► Господин Рихтер, ако погледнете средните доходи на европейца и средните доходи на българина, може да се окаже, че ние заделяме доста голям относителен дял за сигурността си, за бъдещето си. Но мисля, че можете да очаквате скок в застрахователните премии в България, защото се надяваме и тук доходите да растат по-бързо.

- Настина сте прав, защото икономическото развитие на страната е добро и можем да очакваме, че хората ще се замогват. Но 19 USD за животозастраховане е много малко. Интересно е, че в България хора с по-ниски доходи са склонни да мислят за бъдещето и за сигурността си. Факт е, че най-често годишните застрахователни премии в България, предназначени за животозастраховане, са между 250 и 500 USD. Хората с по-високи доходи не мислят за животозастраховане, те считат, че имат достатъчно средства да се справят с всяка житейска ситуация. Те си казват: моето настояще е сигурно и

► Михаел Рихтер – генерален мениджър на групата компании EuroLife, позиционирани в Литва, Латвия, Молдова, България и Украйна с централа в Грац, Австрия

стабилно, няма какво да му мислим за утре. Но това е "безгрижието" на хора от по-беден народ. В Западна Европа не е така. Там хората с по-ниски доходи имат по един застрахователен договор, тези с високи доходи имат по няколко договора.

► Но очакванията ви за +20 % приходи през 2011 г. не показва ли, че съзнанието на българина, неговия хоризонт за бъдещето, стават все по-европейски?

- Разбира се. Българският пазар на животозастраховане е растящ пазар. Това се вижда и по броя на сключените застраховки. България и Австрия например са приблизително еднакви по площ и население. Но 8 млн. австрийци имат 11 млн. застраховки. Това е един ясен знак накъде трябва да върви пазарът тук, нали?

► Господин Рихтер, след 10 години работа на българския пазар на Евролайф има ли вече клиенти, които са разбрали лично ползата от животозастраховането?

- За мен животозастраховането има нужда да бъде обяснено, за да бъде разбрано. Една застраховка на живота не може просто да се купи от супермаркета. Тя изисква добро обслужване, добра информираност. И

затова обслужването и информацията, която даваме на клиента, са на първо място за нас в Евролайф. Нашата основна мисъл е, че не продаваме застраховки, ние всъщност помагаме на клиента да избере правилния продукт и затова се нуждаем от добре обучени консултанти. И затова в Евролайф акцентираме основно върху обучението на нашите консултанти. Преди да почнат да действат, те минават изпит и получават сертификат за знанията си. Това ни дава сигурност, че нашите клиенти са в добри ръце.

► Животът не предлага ли изкушение от време на време да заиграете в един отбор с продавача на застраховки, а не с купувача.

- Няма как да се изкушим, защото ние и нашите консултанти живеем в един пазар на купувачи, следим и усещаме нуждите и желанията на купувача. Продаваме продукти на две застрахователни компании – "Алианс" и "Граве". Но като брокер аз имам нужда да знам точно от какво имате нужда вие като клиент. Това е моята работа и това е моята професионална помощ, която мога да ви окажа: да изберете застраховка и да сте уверен в избора си. Ние сме в един отбор с клиента, а не със

застрахователя.

► Господин Рихтер, каква е целта на сезонното ви посещение в България?

- Тук съм, защото смятам, че в началото на годината е много важно да информираме сътрудниците си как е била предходната година и какви цели си поставяме през 2011 г. Комуникацията с хората, които работят при нас, е една от основните причини, поради която съм тук в България.

► Основният начин да мотивирате хората си да работят е възможността да имат добри доходи от тази дейност. Добре ли плащате на хората в Евролайф?

- Ще кажа така – хората получават точно толкова, колкото сами си заработят. И получават добри пари. Ще изброя предимствата да работиш в Евролайф. Сътрудниците са независими, имат гъвкаво работно време, тоест сами си определят колко време ще работят. И сами си определят доходите.

Ако са успешни, имат и добри доходи. А ако са неуспешни сътрудниците – и Евролайф е добре. За нас 2010 г. беше успешна година, което ще рече, че и нашите сътрудници са били успешни и са имали добри доходи.

Празничен семинар

На 12 февруари 2011 г., в пловдивския хотел „Санкт Петербург“ се проведе поредният празничен семинар на „Евролайф България“ под егидата на „Граве България животозастраховане“ АД. Двете нива на огромната зала отново събраха над 400 консултанти на „Евролайф“. В тържествената вечер бяха наградени отличилите се със своите резултати сътрудници. Новите пети нива Здравка Илиева и Тодор Харизанов получиха златни паркери, а на новите директори Добринка Проданова и Ростислав Йорданов бяха връчени символите на шестото ниво: 18-каратов златен часовник, изработен в Швейцария. Голямата награда на „Граве България“ АД бе кола БМВ. Ключовете от луксозното возило бяха предадени в ръцете на консултантката с най-добър резултат за второто шестмесечие на 2010 г. – Даниела Коларова.

Проблемът за Брюксел - акциите на МВР не водят до обвинения

Докладът на Европейската комисия настоява за спазването на законодателството при използването на СРС

Европейската комисия за пореден път настоява за истинска реформа в съдебната система и полицията. В междинния доклад по механизма за сътрудничество и проверка Брюксел настоява да се предприемат стъпки в по-нататъшното усъвършенстване на съдебната практика и трайно подобряване на начина, по който си сътрудничат съдебната власт, полицията и другите следствени органи. В доклада е включен скандалът с подслушването, където ЕК настоява да се гарантира строго спазване на закона.

Отново ВСС на фокус

Въпреки че са отбелязани законодателните промени в съдебната власт и конкретно по отношение на Висшия съдебен съвет, той отново е във фокуса на критиките. В доклада се споменава за назначението на бившия председател на Софийския градски съд Георги Колев за председател на Върховния административен съд, с което ВСС не е съумял да

демонстрира необходимата ангажираност за гарантиране на отчетност и прозрачност. Колев беше единствен кандидат за поста и беше избран в разгара на скандал с имотите му.

ВСС обаче получава похвала за решението си да освободи от длъжност „председателя на един апелативен съд за уронване на престижа на съдебната власт“. Става въпрос за председателя на Софийския апелативен съд Веселин Пенгезов, който беше отстранен заради скандала с парцели в Приморско.

Присъдите

През последните шест месеца бяха произнесени две важни присъди и повдигнати няколко обвинения по дела, свързани с корупция по високите етажи, пише още в доклада, но е допълнено, че през същия период са регистрирани няколко оправдателни присъди по емблематични дела за корупция по високите етажи, конфликт на интереси, измами и организирана престъпност, като всяка от тези присъди бе

► ЕК отбелязва и няколко оправдателни присъди по емблематични дела за корупция по високите етажи и конфликт на интереси

СНИМКА BLOOMBERG

обжалвана от прокуратурата в името на обществен интерес.

Еврокомисията напомня, че още не е постигнато систематично публикуване на

съдебните решения. В някои случаи значително бе забавено обявяването на мотивите за съдебните решения, като това се отнася с особена сила за важните дела.

Арести без резултат

Брюксел коментира, че МВР продължава да извършва показни акции и арести, но това не води

до достатъчно повдигнати обвинения. Докладът препоръчва полицията да подобри събирането и обработването на доказателства. **П**

Изселници поискаха оставката на Доган след изключването на Касим Дал

Само представителите от Турция и на младежката организация на ДПС подкрепиха Касим Дал

Касим Дал беше изключен от ДПС, а партията вероятно ще бъде подложена на ревизия след двадесетгодишно съществуване. От ръководството на партията посочиха, че причината за изключването е нарушаване единството на партията, създаване на разкол и опити за клевети.

Дебатите около съдбата на Дал продължиха близо пет часа.

Така очаквано завърши опитът за промяна в ДПС, започнат от Касим Дал преди месец. Той разпространи писмо до структурите, с което поиска оставката на вечния лидер на партията Ахмед Доган. Според Дал най-сериозните проблеми са връзките на Доган с Държавна сигурност, изолацията на партията и превръщането ѝ единствено в инструмент за лично благодетелстване.

► Ахмед Доган е предложил създаване на комисия, която да разгледа фактите около ДПС

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

► „Казах, че нещата са подготвени“, коментира Касим Дал, след като го изключиха от партията

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Изключване или подкрепа

Решението за изключването на Касим Дал е взето със 146 гласа „за“. Един се е въздържал, а четирима са го подкрепили - трима представители на изселническите организации в Централния комитет от Турция и депутатът Корман Исмаилов. По време на парламентарните избори през 2009 г. обаче ДПС получи силна подкрепа точно от

Турция. Оттам дойдоха 89 хил. от гласовете на избирателите. Ден по-късно именно представителите на изселниците на Турция поискаха също с декларация оставката на Ахмед Доган. Касим Дал заяви, че няма намерение да разцепва партията. Той обясни още, че не е изненадан от решението. „Казах, че нещата са подготвени - и председателите на младежките организации, и председателите

на областните съвети са се подписали под декларацията“, коментира още Дал. Той допълни, че важното нещо за него е било да започне диалог в партията, което вече е факт.

Според Лютви Местан не трябва да се прави извод, че ДПС вече не може да разчита на подкрепа от Турция заради това, че трима от представителите от Турция са подкрепили Дал.

Рагослава Димитрова

За пореген път

Опозицията сезира Конституционния съд за спецсъдилищата

Според БСП и ДПС управляващата партия ще има пълен контрол над решението на тези съдилища и се опитва да политизира държавата

БСП и ДПС пращат специализираните съдилища на Конституционен съд (КС). Причините са, че това според тях ще бъдат политически съдилища, които ще се ръководят изцяло от ГЕРБ. Общо 58 депутати от двете партии са се подписали под жалба с искане текстовете от Наказателнопроцесуалния кодекс (НПК) и Закона за съдебната власт (ЗСВ), чрез които се създадоха спецсъдилищата, да бъдат обявени за противоконституционни. Специализираните съдилища бяха създадени в началото на годината и около месец след това Любен Корнезов от БСП заяви, че 52 текста от НПК и ЗСВ противоречат на конституцията.

Обвиненията

„Това е опит за утвърждаване на политическа държава“, заяви Любен Корнезов. По думите му това ще бъде един партиен съд. „Твърдим, че това е един извънреден съд, защото за него се създават особени правила, а не по правилата на общото правораздаване“, коментира още Корнезов.

Още по време на гласуването на промените в двата закона от БСП заявиха, че ще сезират КС.

Неговолства и по друга линия

Депутатите от опозицията обявиха за противоконституционни и промените за Висшия съдебен съвет (ВСС). Тук причината е, че Цветан Цветанов ще определя кой съдия има право да ползва класифицирана информация. Това обаче отново щяло да е изцяло под контрола на ГЕРБ и в частност - на вътрешния министър.

Рагослава Димитрова

Новият закон за туризма се хареса на бранша

Изненадващо, но към момента най-сериозните критики към новопредставения проект са, че е твърде обемен и подробен

За националния туристически маркетинг и реклама вече ще се грижи специално държавно предприятие с името „Български туризъм“, като функциите му, общо взето, ще бъдат сходни с тези на вече закритата Държавна агенция по туризъм - участие в борси и изложения, изготвяне на рекламни материали, анализи и статистика, поддръжка на националния туристически регистър и уебсайт и т.н. Това е една от големите промени, разписани в новия закон за туризма, който държавата представи за първи път. Представителите на бранша останаха доволни от промените, макар че изказаха и немалко критики. Най-сериозната бе липсата на визия и политика за бъдещото развитие на туризма в страната, както и твърде големият обем на закона - над 80 страници, който го прави тромав и затормозяващ. Те обаче признаха, че за първи път се изработва закон с толкова широко и активно участие на бизнеса.

Големи и малки промени

Изцяло нов момент в закона са и обещаните правила за туристическото райониране на България. Там е записано, че след като се учредят, регионите ще се управляват от смесен орган, в който превес ще имат представителите на местния бизнес. Всеки регион ще има свое лого и слоган и ще се грижи сам за своето популяризиране и реклама. Промените в закона предвиждат още категоризациите на туристическите обекти да бъдат срочни - за пет години, и да се подновяват след проверки. Списъкът с туристическите обекти пък е разширен с три нови дефиниции - за апартаментни комплекси, апартаменти за гости и хостели. Самите обекти вече са разделени в две групи - клас А и клас Б.

В закона е разписано още и че правото да носят името SPA и уелнес ще имат само сертифицирани обекти, които отговарят на определени правила. За тази промяна настояваха самите собственици на SPA хотели, според които с наименованията масово се злоупотребява и се подвеждат клиентите.

В полза на бизнеса

В закона е разписано и как ще се харчат парите от но-

вия туристически данък. Предвижда се 70% от тях да остане в бюджетите на общините, 20% да отиват в бюджетите на бъдещите туристически региони, а 10% - в издръжката на държавното предприятие „Български туризъм“.

Забележки

► Законът е твърде обемен и тромав - над 270 члена и над 80 страници. Това бе една от големите критики на присъстващите на представителите на бранша. Според тях много от текстовете трябва да бъдат изнесени в подзаконовите наредби и други актове.

► Друга критика беше липсата на философия, визия и политика, която да зададе посока на бъдещото развитие на туризма в България.

► Бяха отбелязани и пропуски, свързани с управлението на атракциите, както и по кадровата политика, изискванията към работещите в сферата и образованието им, които са едни от централните проблеми на туризма в България изобщо.

► Правото да носят името SPA и уелнес ще имат само сертифицирани обекти, които отговарят на определени правила

СНИМКА SHUTTERSTOCK

„Доволни сме, че са взети предвид нашите предложения - разписването на правила за сдруженията, административни облекчения и регулация за онлайн базираната търговия в нашия сектор

Ирина Георгиева,
председател на Асоциацията на туроператорите и туристическите агенти

„Много и от нашите искания са в закона, но сякаш липсва политическият момент - визията и философията за развитието на целия продукт

Любомир Попйорданов,
Българска асоциация за алтернативен туризъм

„За първи път закон за туризма се изготвя с толкова широко и активно участие на бранша, който отдели от времето си за бизнес, за да работи по този закон

Витан Иванов,
председател на Съвета по туризъм София

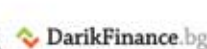
ПРЕЗ МАРТ

100 me
НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИ
ЖЕНИ

С ПОДКРЕПАТА НА

МЕДИЙНИ ПАРТНЬОРИ

Стотици са загиналите при протестите в Либия

Силите за сигурност стрелят по демонстрантите в опит да потушат протестите срещу властта

Ситуацията в либийския град Бенгази излезе напълно от контрол, след като силите за сигурност в страната започнаха открита стрелба срещу демонстрантите в опит да потушат протестите срещу управлението. Кадри, заснети от самите протестиращи в Бенгази, показват как силите за сигурност използват не само пистолети, но и картечници и друго тежко въоръжение. По данни на организацията „Хюмън райтс уоч“ минимум 173 са официално потвърдените жертви на сблъсъците, а още стотици са ранени. Градската болница е препълнена с пациенти с огнестрелни рани, съобщава и катарската сателитна телевизия „Ал Джазира“, позовавайки се на информация от лекарите. Според тях 90% от огнестрелните рани са в главата, врата, сърцето, а не в крайниците, което е показателно какви са заповедите на силите за сигурност.

Срещу 42-годишната диктатура

Сблъсъците в източната част на Либия бяха подновени в събота, след като хиляди излязоха отново пред сградата на съда в Бенгази, която се превърна в епицентър на оспорването на 42-годишното управление на полковник Муамар Кадафи. От петък вечерта е прекъснат и достъпът до интернет в цялата страна, за да се попречи на демонстрантите да се координират чрез социалните мрежи и да изпращат съобщения и клипове в чужбина на случващото се по площадите. Подобна мярка беше взета и при протестите срещу режима на президента Хосни Мубарак в Египет седмици по-рано, но тя се оказа недостатъчна. Очевидци твърдят, че много войници и полицианти в Либия вече застават на страната на демонстрантите.

► Полковник Муамар Кадафи е несменяем лидер на Либия от 1 септември 1969 г., когато взе властта с военен преврат

СНИМКА REUTERS

173

► са официално загиналите според данните на правозащитната организация „Хюмън райтс уоч“

800

► минимум са ранените в резултат на безредиците в град Бенгази в Либия по информация на телевизия „Ал Джазира“

Арестувани са чужди „дестабилизатори“

Междувременно либийските власти съобщиха, че са арестували членове на „мрежа“ от чуждестранни граждани, която цели дестабилизирането на Либия. Арестуваните

били тунизийци, египтяни, суданци, палестинци, сирийци и турци. В същото време обаче от властите изтече и информация за група, наречена „Ислямско емирство Барка“, която държи в плен служители на силите за сигурност и цивилни граждани. Похитителите искали оттегляне на силите за сигурност, в противен случай щели да екзекутират заложниците. Засега не се предвижда евакуация на българи от Либия, съобщиха от българското външно министерство. Оттам обаче препоръчват да не се предприемат пътувания в източната част на страната. Междувременно Австрия обяви, че ще изпрати самолет до Малта с цел да прибере австрийски и европейски граждани от Либия и други арабски страни. □

„Газпром“ оприличи бума при шистовия газ на пазарен балон

Руската компания не смята да инвестира в неконвенционални находища в Северна Америка

Руският гигант „Газпром“ обяви нарастващата популярност на проектите за разработване на шистови газови находища в САЩ за следващия пазарен балон и предриче рязък скок на цените на синьото гориво в страната през следващите няколко години. Масовото производство при текущите цени не може да продължи дълго, коментира заместник-главният изпълнителен директор Александър Медведев и посочи, че компанията няма планове да инвестира в такива находища.

Прилика с готком

Бумът при неконвенционалните източници на газ прилича на интернет (т.нар. дотком) балона, „който първо стана огромен и след това спадна до един по-разумен и логичен размер“, каза Медведев на инвеститорски форум в Ню Йорк миналата седмица. Според него не може да се поддържа масово производство при сегашните цени на синьото гориво в САЩ, които са около 4 USD на 1 млн. британски термични единици. Затова той прогнозира посъпване до 6-8 USD в близките години. Фючърният пазар обаче показва, че инвеститорите не очакват цена, по-висока от 6 USD до 2016-2017 г.

Основната причина за ниските цени в момента е увеличеното производство,

което се дължи главно на разработването на шистови находища. По данни на Международната енергийна агенция неконвенционални залежи се оценяват на 385 трлн. куб. м, което при сегашната консумация ще стигне за 130 години. Напредъкът в тази област се дължи основно на технологичните открития, които направиха достъпни находища, смятани доскоро за неизползваеми.

Не проявява интерес

За разлика от други международни петролни компании от Европа и Азия „Газпром“ не проявява интерес към инвестиции в газови находища в САЩ, заяви Медведев. Компанията е получавала предложения от инвестиционни банки да придобие такива активи, „но ние притежаваме производствени резерви, които са много по-ефективни от северноамериканските шистови находища“, обясни той. Газовите залежи на руската държавна компания се оценяват на 33.6 трлн. куб. м, като през 2009 г. тя е произвела 461.5 млрд. куб. м синьо гориво.

Медведев отхвърли възможността „Газпром“ да придобие шистово находище в САЩ с цел да получи достъп до производствената технология, каквато е практиката на китайските компании. По думите му методът на хидравличното разбиване, който се прилага при неконвенционалните залежи, е изобретен в съветския съюз и страната все още разполага с доста хора, които са запознати с технологията. □

► Заместник-главният изпълнителен директор на „Газпром“ Александър Медведев подчерта, че находищата на руската компания са много по-привлекателни от тези в САЩ

СНИМКА BLOOMBERG

Испанските спестовни каси правят „лоши банки“

Правителството повиши изискванията за капиталова адекватност, но отложи крайния срок за листване

Испанската група от седем спестовни каси Banco Financiero y de Ahorros смята да създаде „лоша банка“ за необслужваните си имотни кредити, за да привлече повече инвеститори след качването си на борсата. В съобщение до регулаторните власти от групата посочват, че в споразумението им за сливане е включена

клауза, която позволява да се „определи периметърът на банковия бизнес, който ще бъде листнат“, събщи Financial Times. Това означава, че определени активи може да бъдат изключени от компанията, за да я направят по-привлекателна за инвеститорите и да подобрят оценката ѝ.

Същите планове

Подобни планове преди три седмици обяви и друга испанска спестовна каса. La Caixa събщи, че ще създаде „лоша банка“, която да поеме иззетите недвижими

328

► млрд. EUR е стойността на активите на третата по големина испанска банка Banco Financiero y de Ahorros

имоти и придобитите дялове в строителни предприятия с просрочени плащания. По този начин компанията очаква да повиши стойността на банковия си бизнес CaixaBank при предстоящото му качване на борсата през

лялото.

CaixaBank се очаква да бъде най-голямата нова испанска банка на борсата и трета след Santander и BBVA по пазарна капитализация. Banco Financiero y de Ahorros пък е третата по големина испанска банка по активи (328 млрд. EUR) и най-голямата по бизнес в страната, тъй като Santander и BBVA имат значителни инвестиции в чужбина.

Преструктуриране

Преструктурирането на испанските регионални банки е сред основните задачи

на правителството на Хосе Луис Родригес Сапатеиро. В резултат на сливания между отделните институции броят им вече намалю от 45 на 17, а две от касите станаха собственост на държавата. Правителството настоява те да увеличат капитала си, като за целта се предвижда и включването на други инвеститори чрез листването на касите на фондовата борса. Тези от тях, които не успеят да изпълнят изискванията, ще бъдат национализирани.

Нов закон за банките

В края на миналата седмица

правителството одобри нов закон, който въвежда по-строги изисквания за капиталовите резерви на банките. Той предвижда първичният капитал да бъде 8% от рисково претеглените активи за публичните банки и 10% за непубличните.

До септември касите ще трябва да са готови с плановете си за привличане на частен капитал. Кабинетът обаче удължи крайния срок за качването им на борсата до март догодина, въпреки че първоначално се очакваше това да стане до септември. □

Сгелка

7.7

► млн. акции от капитала на дистрибутора на горива "Петрол" АД бяха прехвърлени на извънрезултирания пазар на фондовата борса. Книжката смениха собственика си на цена 1.3 лв. за акция спрямо цена на затваряне в редовната търговия от 4.50 лв. за акция

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Държавата събра 30 пъти по-малко приходи от приватизация

100% от капитала на "Монтажи" отново не намериха нов собственик

Близо 30 пъти по-малко приходи от предварително планираните събра държавата от първия си опит за приватизация през 2011 г. На 25-ия централизиран публичен търг (ЦПТ) Агенцията за приватизация и след-приватизационен контрол (АПСК) предложи пакети от 11 дружества, в които държавата има акционерно участие, а общата стойност на пакетите беше 73 млн. лв. Резултатите от приключилият търг обаче показват, че нов собственик намериха дяловете на две компании, от които бяха събрани едва 2.52 млн. лв., или 3.45% от предварително планираните средства.

Неузпълнени планове

Срещу 2.28 млн. лв. в брой бяха продадени близо 11% от капитала на "Нестле Айс Крийм България" АД, а за 8.6% от капитала на "Дунавска коприна" АД бяха платени 232.7 хил. лв. в компенсаторни инструменти.

На търга бяха предложени четири компании, чиито дялове трябваше да се платят в брой - "Монтажи" ЕАД, продаденото "Нестле Айс Крийм България", "Свободна безмитна зона-Бургас" АД и "Транзитна търговска зона" АД. Срещу компенсаторни инструменти освен "Дунавска коприна" бяха пуснати държавни дялове в "Бертуци - Комерс" ("Тропик") АД, "Крупнишка комуна" АД, "Програмни продукти и системи" АД, "Технотекс" АД, "Фил-2000" АД и "Шамот" АД и "Дунавска коприна".

Резултатите от първия опит за раздържавяване са обезпокоителни на фона на заложените планове в бюджета държавата да събере общо 450 млн. лв. от приватизационни сделки през тази година. Селемите очаквания са свързани главно с намерението за финализиране на продажбата на мажоритарния дял в тютюневия холдинг "Булгартабак".

Големи и (без)интересни

Голямото разочарование отново беше строителната компания "Монтажи", която се очакваше да е сред привлекателните дружества. Държавата беше готова да се раздели със 100% от капитала на компанията срещу малко над 60 млн. лв. "Монтажи" беше предложено за приватизация и на 24-ия ЦПТ, когато цената му беше 70 млн. лв. След като първия път не се появи кандидат за придобие дружеството, АПСК свали цената с 10 млн. лв. Обяснението за пониската цена на последния търг беше именно ниският инвеститорски интерес при първия опит за продажба. След намалената цена пазарни анализатори отново обявиха, че тя остава висока и едва ли при тези условия някой може да извади 60 млн. лв. закуп. След втория неуспешен опит за продажба от АПСК обясниха за в. "Пари", че все още е рано да се каже дали при следващ опит за продажба на дружеството отново ще бъде намалена цената. Предстои комисия от експерти на АПСК да анализира резултатите от последния търг и да реши какви пакети и за колко пари да приватизира на следващия търг, обясняват от приватизационната агенция.

Атанас Христов

Резултати Контраст при приходите

► Последните публикувани отчети на "Нестле Айс Крийм България" и "Монтажи" показаха, че приходите на компанията се движат контрастно. Последните резултати на производител на сладоледи показват, че през 2009 г. общите приходи на

компанията са 41.7 млн. лв., като се повишават с 12.8% на годишна база. Според отчета на "Монтажи", публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите, за деветмесечието на 2010 г. са се свили с 52% до 7.85 млн. лв. ► За 2009 г. "Нестле" обаче има загуба от 1.25 млн. лв., а за деветмесечието на миналата година "Монтажи" е на печалба от 291 хил. лв.

Резултати от последния опит за приватизация

ПРЕДЛОЖЕНИ ЗА ПРОДАЖБА

11 ДРУЖЕСТВА С ДЪРЖАВНО УЧАСТИЕ

ЦЕНА НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ДЯЛОВЕ

72.36

МЛН. ЛВ. В БРОЙ

0.66

МЛН. ЛВ.
В КОМПЕНСАТОРНИ
ИНСТРУМЕНТИ

ОБЩО 73 МЛН. ЛВ

ПРОДАДЕНИ

ДВЕ
ДРУЖЕСТВА

2.3

МЛН. ЛВ.
В БРОЙ

0.233

МЛН. ЛВ.
В КОМПЕНСАТОРНИ
ИНСТРУМЕНТИ

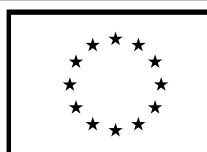
ОБЩО 2.52 МЛН. ЛВ

РЕЗУЛТАТ

3.45% ОТ ОЦЕНКАТА НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ КОМПАНИИ

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Европейски земеделски фонд
Европа инвестира в селските райони!

Стартира кампанията за агроекологичните плащания

От 1 март до 15 май 2011 г. земеделските стопани, които имат желание да извършват земеделски дейности, щадящи околната среда отново могат да кандидатстват за компенсаторни плащания по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Агроекологичните плащания могат да се получават като допълнение към директните плащания за необлагодетелствани райони и национални допълнения. Целта на Мярка 214 „Агроекологични плащания“ е да подпомога финансово земеделските стопани, които отглеждат културите си и пчелните семейства по метода на биологично производство, поддържат и възстановяват традиционния ландшафт, поддържат земеделски земи с висока природна стойност, отглеждат редки местни породи животни, извършват традиционни практики за сезонна паша. Подпомагането е във вид на годишни компенсаторни плащания за петгодишен период на прилагане на избраната дейност от страна на земеделския стопанин. Кандидатите за подпомагане могат да са физически и юридически лица, регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол. Основните изисквания към тях са да извършват избраната агроекологична дейност в продължение на 5 последователни години, да спазват условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, да спазват правилата за добра земеделска практика, минималните изисквания за торене и продукти за растителна защита, както и изискванията по управление за избраната дейност.

Онлайн рекламата в България с 25% ръст

Рекламата в интернет е увеличила пазарния си дял въпреки рецесията

На фона на свиващи рекламни бюджети и измиващи печатни издания онлайн рекламата вне светли тонове в иначе мрачната картина на пазара през 2010 г. Сегментът не само останал незасегнат от кризата, но е отбелязал значителен ръст според проучване на PricewaterhouseCoopers (PWC). В проучването са включени финансовите резултати на 750 български сайта, а отчетените приходи са на обща стойност 30 млн. лв. От сайтовете е взета информация за Топ 50 на рекламодателите във всеки от икономическите сектори.

Бъдещето е в интернет

Онлайн рекламата е нараснала с 25% през 2010 г. спрямо предходната. В сектора „дис-

плей реклама” (предимно банери - виж карето), който е с най-голям дял в сектора, приходите възлизат на 24.7 млн. лв. спрямо 21 млн. лв. през 2009 г. Това е най-слабо разширият се сектор, като дори отчита спад в дела си от 5.6% за сметка на рекламата тип „обяви и справочници”.

Показаните резултати са очаквани, тъй като общо наблюдаваната тенденция е за засилването на интерактивността на самите реклами и насочване на ролята на потребителя от пасивна наблюдаваща в активна посока. Перфектен пример за това са рекламните боксове на официалните профили на големи производители в социалните мрежи, които не само предоставят рекламата на потребителя, но му дават и разширена възможност за взаимодействие с нея под формата на визуална или текстова игра.

Засилва се интересът към онлайн рекламите, при които заплащането се осъществява за реализирана интеракция от страна на потребителя - т.е. кликване. Приходите от този тип реклама възлизат на 3 млн. лв., или 10% от общите рекламни приходи през 2010. Този сегмент отчита над 66% ръст в сравнение с печалбата през 2009 г. България следва

плътно световните тенденции, тъй като рекламата „на клик” тепърва ще се усъвършенства с подобренията на системите за мониторинг на активността на потребителите онлайн и тяхната интеракция с рекламните банери. За разлика от традиционната банерна реклама при рекламата „на клик” се нулират т. нар. траш импресии, или импресии, генерирани от скриптове и автоматизирани програми, а не от реални потребители.

Големите рекламодатели

Телекомуникационните и финансовите компании продължават да заемат водеща позиция сред най-активните онлайн рекламодатели. Райфайзенбанк и „М-Тел” са двете компании, инвестирали най-големи суми в онлайн реклама през изминалата година. В същото време компанията с традиционно високо присъствие в печатните, радио- и телевизионните медии не успяват дори да влязат в Топ 10 на най-рекламиращите компании.

Секторът на финансовите услуги заема над 14% (4.2 млн. лв.) от общия рекламен обем, следван от телекомуникациите с близо 9.3% (2.8 млн. лв.), потребителски стоки с 9% (2.7 млн. лв.), развлекателна индустрия и медии с 5.8% и търговия на дребно с над 4%. Автомобилната индустрия, която традиционно също е сред основните рекламодатели, през 2010 г. е представлявала

Речник Основни понятия, използвани в онлайн рекламата

Дисплей реклама (на период или на база CPM)
Това е рекламата, която включва банери, бутони, видеореклама, брандинги, нестандартни рекламни формати (Rich Media) и „всякаква дисплей реклама”, закупувана на период от време за престой в секция

на съответния сайт или на CPM база - предварително дефинирано количество импресии върху нея.

Реклама „на клик” (CPC и CPA)
Този тип реклама включва банери, спонсорирани текстови линкове, контекстна реклама и други формати, продавани на клик. Не включва Google и приходите „на клик”, генерирани от тях за издателите. Интересът към модела на заплащане на този тип реклама продължава

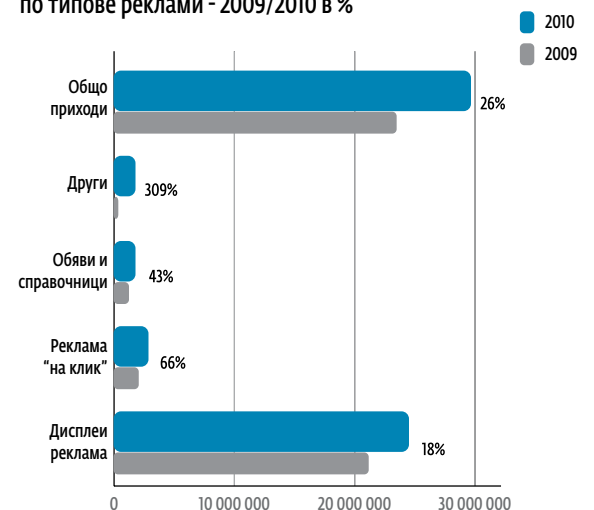
да се повишава, тъй като пряко зависи от интереса, генериран към рекламирания бранд.

Обяви и справочници
Включва малки обяви (за работа, b2b, услуги и др.) в специализирани за обяви или други сайтове с тясно дефиниран таргет, VIP линкове или заплащане за „по-горни позиции” в онлайн каталози, директории и всякакви други видове обяви.

Други
Освен основните три типа реклами има

множество малки подкатегории, които също генерират рекламни приходи, сред които директният мейлинг (въпреки грастичното оттегляне на позициите му през последните пет години вследствие серия от законодателни промени те все още присъстват), рекламни линкове в съобщения, продавани на брой, а не на клик, подписи в писма, социални мрежи и форуми, PR материали и платени публикации и т. н.

Ръст в годишните приходи по типове реклами - 2009/2010 в %

Хетра остава система на борсата поне до ноември

Сливането на Deutsche Boerse и NYSE Euronext може да предизвика промяна на платформата за търговия

Хетра ще бъде със сигурност системата за търговия на БФБ поне до ноември. Това каза за в. „Пари“ изпълнителният директор на БФБ Иван Такев по повод спекулациите, че може да се наложи промяна на системата за търговия заради сделката между Deutsche Boerse и NYSE Euronext. Такев дори очаква, ако има промяна, тя да е в по-дълъг хоризонт.

В петък FT Deutschland съобщи, че новото борсово обединение ще промени платформата си за търговия, като възприеме софтуера на Euronext. „До момента от Deutsche Boerse не са ни информирали за промяна в системата, а в края на ноември излиза нова версия на Хетра и със сигурност дотогава ще се ползва настоящата платформа“, обясни Такев. По

► Платформата Хетра беше въведена за търговия на БФБ в средата на 2008 г. СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

думите му е твърде вероятно новото борсово обединение да ползва именно Хетра като платформа за търговия с акции, а софтуерът на NYSE Euronext да бъде ползван за търговията с деривати.

Според FT Deutschland, които цитират презентация

за работата на новото обединение, търговията с европейски акции вече ще минава през единна система за поръчки, като информацията в документа говорела че ще се предпочете системата на NYSE Euronext.

Според изданието ня-

кои от партньорите на Deutsche Boerse вече предупреждават, че може да преразгледат договорите си с оператора, ако се стигне до смяна на системата, при която да се наложат нови плащания.

Българската фондова борса използва Хетра от средата на 2008 г., когато системата замени старата търговска платформа RTS. В момента търговията на борсата ни е изцяло съобразена с календара в Германия, включително и почивните дни. Въвеждането на Хетра беше съпътствано с проблеми свързани с изменението на борсовите кодове на някои компании. В старата система имената на дружествата бяха залегнали в кодовете, докато в Хетра формирането е на случаен принцип. Компании и инвестиционни посредници тогава изразиха опасения, че промените в кодовете може да донесат големи грешки в търговията при въвеждането на поръчки, но до такива така и не се стигна. □

под 4% от общия рекламен обем. От Hyundai България коментираха за в. „Пари“, че компанията поддържа постоянен контакт с клиентите си и са се убедили, че ТВ и печатната реклама дават най-голям резултат. Въпреки това не са се отказали от онлайн рекламата и в зависимост от конкретните рекламни кампании интернет може да стане доминиращ.

Изводи

Брунтите годишни приходи при всички типове реклама ще продължават да растат с още по-големи темпове и се очаква до средата на годината съотношението между тях отново да се промени. От PricewaterhouseCoopers заявяват, че проучването е моментна снимка на един постоянно и особено динамично променящ се пазар.

Интересно е, че банерната реклама продължава да е предпочитаният тип реклама въпреки надигащите се срещу нея негативи и все по-голямото разпространение на програми за нейната манипулация (изкуствени „траш“ кликове). Засилването на интереса към рекламната „на клик“ може да доведе до изравняването на интереса между нея и банерната в рамките на следващите 3 до 5 години. Това ще промени самото ценообразуване на онлайн рекламата, която в момента е доминирана от броя импресии (показвания).

Любопитно е, че 6 от 15-те най-големи телевизионни рекламодатели не фигурират сред 50-те водещи рекламодатели в интернет. Същият брой от 15-те най-големи онлайн рекламодатели пък не присъстват изобщо в телевизиите.

Георги Панайотов

„Бул Инс“ очаква до 30% ръст в цената на „Гражданска отговорност“

Компанията е увеличила премийния си приход с 8.45% през 2010 г. благодарение на задължителната застраховка

Цената на задължителната автомобилна застраховка „Гражданска отговорност“ ще продължи да се повишава и през тази година, като тарифите вероятно ще нараснат с 25-30% в края на 2011 г. Това прогнозира Петрозар Петков, председател на СД и изпълнителен директор на ЗД „Бул Инс“ АД. По думите му през април ще има повишение с около 10% на цените, а през зимния период, когато се подновяват много от полиците, ще има скок от порядъка на 15%. „Тарифите ще вървят плавно нагоре, защото се плащат все по-високи обезщетения и

всички знаем, че премиите, които събираме, са недостатъчни“, каза Петрозар Петков. Прогнозата му е, че през тази година делът на „Гражданска отговорност“ ще се повиши. „През 2015 г. средната цена на „Гражданска отговорност“ ще е около 300 лв.“, прогнозира той.

Автомобилният пазар

Както досега, и през тази година автомобилното застраховане ще остане движеща сила на общозастрахователния пазар в България, категоричен беше изпълнителният директор на „Бул Инс“. „Тенденцията на понижение на премиите по „Каско“ ще се запази, макар и не със същите темпове“ добави Петков. Според него увеличението на продажбите на нови автомобили, които отчитат дилърите у

► Петрозар Петков, председател на СД и изп. директор на ЗД „Бул Инс“ АД СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

нас през последните три месеца, не дава повод на застрахователите да вярват, че премиите по „Каско“ може да се повишат. „Коли се купуват от големи корпоративни клиенти, а това не може да вдигне пазара“, твърди Петрозар Петков. По думите единствено повишаване на доходите на населението може да поведе нагоре пазара на нови автомобили, които от своя страна да доведат и до ръст на приходите от „Каско“.

Резултатите

За изминалата 2010 г. „Бул Инс“ отчита 8.45% ръст на премийния си приход, обявиха от компанията. Подобно повишение би трябвало да означава, че компанията е реализирала 141.9 млн. лв. приходи. В края на 2009 г. премиите на „Бул Инс“ бяха 130.8 млн. лв. „Основната

причина за повишението на премиите са продажбите на „Гражданска отговорност“, каза Петрозар Петков. По думите му спадът на приходите от „Каско“ на дружеството през миналата година е 11%. В края на 2009 г. приходите от автомобилната застраховка бяха 95.1 млн. лв. Продадените полиците са намалели с 4.5% спрямо 2009 г.

„Ще имаме значителна печалба, малко под резултата за 2009 г.“, каза Петрозар Петков, без да уточни финансовия резултат. Предположенията му са, че вероятно част от нея ще се разпредели като дивидент, а друга част ще е за увеличаване на капитала. През 2008 г. печалбата на „Бул Инс“ беше 5.8 млн. лв., като акционерите си гласуваха дивидент.

Атанас Христов

Обеми интернет реклама по отрасли - 2010

Изследването на пазара е проведено от PricewaterhouseCoopers по поръчка на Investor.bg за българската онлайн асоциация Интерактив Асошиейшън България (IAB)

Позиция Маркирането трябва да остане

► Изпълнителният директор на „Бул Инс“ защити позицията на компанията, че маркирането на автомобилите трябва да остане. По думите на Петрозар Петков, ако маркирането се премахне, това ще увеличи кражбите на нови коли, а пазарът на крадени части ще се развихри. „Чехия и Унгария вървят към задължително маркиране, ние искаме да го махнем“,

гаде пример Петков. Той заяви, че изградена от компанията мрежа от бивши криминалисти помага да се намират над половината от откраднатите коли. „Стикерите са отделен въпрос, но няма стикери, на които да пише, че гадена кола е застрахована в „Бул Инс“, добави Петков. По думите му на коли с оценка над 50 хил. лв. дружеството слага за своя сметка чип, защото е по-лесно да се идентифицира 300 лв. в превантивни мерки, отколкото да се плати 100 хил. лв. щета.

България трябва да плати 7.3 млн. EUR за „Бургас - Александруполис“

Акционерите в проекта очакват страната ни да даде положителна екооценка и да внесе забавени плащания

Срок до 20 март 2011 г. е даден на България да погаси задълженията си по проекта за изграждането на нефтопровода „Бургас - Александруполис“. Страната ни не е платила 7.3 млн. EUR вноски като акционер в петролопровода. Парите е трябвало да бъдат внесени в средата на декември 2010 г. Освен това от България се очаква и да даде положителна оценка за въздействието на тръбата върху околната среда (ОВОС). Това е било договорено по време на срещата на акционерите и на надзорния съвет на проектната компания „Транс-Балкан Пайплайн“ в Рим. Ако договорките не бъдат изпълнени, проектът ще бъде замразен.

Мажоритарен акционер в „Бургас - Александруполис“ с 51% е Русия чрез консорциум от компаниите „Транснефт“, „Роснефт“ и „Газпромнефт“. По 24.5% притежават българската „Проектна компания петролопровод Бургас - Александруполис БГ“ и гръцкият консорциум „ДЕП-Тракия“, включващ „Гръцки петрол“, „Лацис Груп“ и „Прометеус Газ“.

Добри пожелания

От разпространеното в петък официално писмо от „Транс-Балкан Пайплайн“ става ясно, че трите акционерни страни имат

► Позицията на финансовия министър Симеон Дянков е вноската да не се превежда, преди да излезе ОВОС

СНИМКА REUTERS

положително отношение към реализацията на нефтопровода. Те дори са обсъдили как ще бъде финансира проектната

компания, след като част от акционерите изплатят задълженията си.

Руските акционери са предложили приемането на

пакет от мерки за минимизирането на разходите. По информация от руската компания „Транснефт“ ще бъде съкратен щатът

на служителите в „Транс-Балкан Пайплайн“, ще се намалят административните и организационните разходи на компанията.

Гръцките участници пък са поели ангажимента да покрият напълно плащането на ДДС по проекта, което надхвърля 1 млн. EUR. Ако това не стане до началото на май 2011 г., сумата ще бъде поделена между всички участници в проекта - по 350 хил. EUR. Освен България южната ни съседка също не е плащала вноските си за нефтопровода и нейните задължения са към 1.3 млн. EUR.

Омекотяване на тона

Добрият тон от събранията на акционерите значително намали напрежението от миналата седмица, когато в руските медии изтече информация, че страната ще се откаже от проекта. Според българското правителство това е бил пореден опит на Русия да притисне България относно реализацията на общ проект. Причината е, че страната ни отлага вече два пъти екологичната оценка на нефтопровода. Освен това вноските като акционер в проекта също не са плащани. Позицията на финансовия министър Симеон Дянков беше, че те няма да се превеждат, преди да стане ясно каква е оценката по ОВОС на Министерството на околната среда и водите.

Елина Пулчева

Български фирми ще участват в Московското модно изложение

Щандът в руската столица се организира за шеста поредна година

Общо 7 български компании ще участват на Международното изложение в областта на модата CRM Collection Premiere Moscow, което ще се проведе от 21 до 24 февруари 2011 г. в руската столица. „Анекс фешън“ ООД, „Фабриана“ ЕООД, „Монтели“ ООД, „Джулиано класик“, „БТБ България“ АД, „Пунто Ачесори София“ ООД и „Рокедс“ ЕООД ще изложат продуктите си на българския щанд, организиран от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП).

Изложението е ключово за бизнес срещи и парт-

ньорства на руския моден пазар. На него се представят над 1300 търговски марки, производители на мъжка, дамска и детска мода, кожни изделия и аксесоари.

Регистрираните посетители на последното издание са над 18 300, участвали са фирми от 32 държави и 9 национални щанда. Български национален щанд се организира за шести пореден път. Въпреки че се провежда на територията на Москва, изложението се организира от Дюселдорфския панаир.

Финансовото подпомагане за участие в това изложение се извършва с пари по проект „Насърчаване на интернационализацията на българските предприятия“, по който ИАНМСП е институционален бенефициент. □

Рекорден брой оферти, подадени за лот 1 на магистрала „Марица“

Силно международно участие в конкурса, очаква се изпълнението на проекта да започне до юни

Рекорден брой оферти - 12, бяха подадени за строителството на лот 1 „Оризиво - Димитровград“ на магистрала „Марица“. Досегашният рекорд беше за лот 3 на „Тракия“, който събра 11 оферти. Изграждането на 31.4-километровия участък е финансирано по Оперативна програма „Транспорт“. По същата програма ще се изгражда и лот 2, офертите за който ще се отварят на 1 март. Сред участниците в конкурса за лот 1 има три италиански, по две гръцки и австрийски, както и хърватски, испански и германски фирми. Според министър Росен Плевнелиев може да се очаква цена за лот 1 от 150-180 млн. лв. Председателят на Агенция „Пътна инфраструктура“ Божидар Йотов изрази надежда, че

► Според министър Росен Плевнелиев може да се очаква цена за лот 1 от 150-180 млн. лв.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

няма да има оферти под очакваната себестойност, защото това би означавало дъмпинг и лошо строителство. Той пожела късмет в конкурса на турската фирма „Мапа Иншаат Ве Тиджарет“, която нашумя със скандалите около строежа на магистрала „Люлин“. Според Йотов от фирмата са показали, че могат да работят, и са постигнали много за последните няколко месеца.

Комисията, председателствана от директора на

„Обществени поръчки“ в АПИ Десислава Стефанова, има срок от 55 дни да се произнесе. След това министърството на транспорта и пътната агенция имат по 5 дни за окончателното решение за победителя в търга, което ще бъде последвано от 14-дневен срок за обжалване.

Министър Плевнелиев изрази надежда, че до края на март ще бъде избран изпълнител, а до юни ще стартира изпълнението на лот 1. □

Кандидатите

1. Чи Ем Чи ги Равена
2. „Терна“ АД
3. Консорциум „Марица 1“ - Импреса АД, „Глабболгарстрой инфраструктурно строителство“ АД, ИСА 2000 и „Пътстрой 92“ АД
4. „Актор АСД“
5. „Джей енд Пи Авакс С.А.“
6. Обединение „Марица 1“ - „Пи Ес Ай“ АД Стара Загора и „Конструктор инженеринг“ АД (Хърватия)
7. Сдружение „Марица - Алпине - СК 13“
8. Консорциум „Щрабаг България - Марица 1“
9. „Мапа Иншаат Ве Тиджарет“
10. Сдружение „Салваторе Матарез“ АД - инж. Клаудио Салини Гранди Ливори
11. Консорциум „Рубау - Софстрой“
12. „Пицароти ИПС - лот 1“ ДЗЗД

National Bank of Greece предложи да купи Alpha Bank

Евентуалното обединение на първия и третия по големина трезори в Гърция бележи началото на консолидацията в сектора

Най-голямата гръцка банка National Bank of Greece (NBG) обяви, че е предложила да купи третия по големина трезор в страната Alpha Bank чрез размяна на акции. С офертата се слага начало на консолидацията в сектора, която е част от плановете на правителството за стабилизиране на банковата система чрез подобряване на ликвидността и капиталовата адекватност на финансовите институции. В България NBG е собственик на Обединена българска банка, а Alpha Bank има клон.

Потвърдено

„NBG потвърждава, че на 18 януари 2011 г. представи предложение за сливане с Alpha Bank“, пише в официалното съобщение на банката. Това е станало след одобрение от правителството, което е сред големите акционери в банка-

та. „Предложеното сливане ще доведе до създаването на най-голямата банка в Гърция, която, вярваме, ще бъде в състояние да играе ключова роля в усилията за реструктуриране на гръцката икономика“, заяви председателят на NBG Василис Рапанос. По-рано в петък борсата в Атина временно спря търговията с акции на NBG и Alpha Bank заради слухове за предстоящата сделка.

Предложението

NBG предлага по осем свои акции за 11 акции от Alpha Bank. Това представлява премия от 23.4% спрямо цената на затваряне от 17 януари (деня преди представянето на офертата), и 18.5% спрямо цената от 17 февруари (деня преди официалното съобщение). По изчисления на NBG сливането ще спести на банките между 550 и 700 млн. EUR годишно от икономии от мащаб, подобряване на международната дейност, намаляване на разходите за управление, както и по-ниските капиталови разходи. Ако офертата бъде приета, NBG ще държи 71% от обединената банка, а Alpha Bank ще притежава 29%.

Европейски изгравч

След сливането финансовата институция ще има адекватност на първичния капитал от 10.7% (по данни към края на септември 2010 г.). Това ниво е характерно за най-добре капитализираните банки в Европа. Съотношението между заеми и депозити ще достигне 107%, което гарантира високи нива на ликвидност. Активите на обединената банка ще бъдат в размер на 200 млрд. EUR, което ще я нареди на 27-о място в Европа. Затова анализатори смятат, че сделката е добра за гръцката банкова система.

Погкрена

На същото мнение е и държавата. „Правителството многократно е подчертавало, че гръцката банкова система трябва да се реструктурира, за да се справи с предизвикателствата в момента“, коментира финансовият министър Георгиос Папаконстантину. Той оцени преговорите между NBG и Alpha Bank като положителна стъпка в тази посока и подчерта, че правителството подкрепя подобни инициативи, които ще здравят банковата система в периода на криза. □

► Държавата като един от големите акционери в National Bank of Greece подкрепя предложението за консолидация

ЧИМКА BLOOMBERG

Карьера

В тази рубрика ще представяме кариерната история на новоназначени мениджъри на ключови позиции в различни компании. Ще следим участието им в професионалните онлайн мрежи и ще ги каним сами да представят важните моменти в кариерата.

Изпълнителният директор на Инвестбанк АД

Станимир Михайлов

Станимир Михайлов е назначен за изпълнителен директор и член на УС на Инвестбанк АД.

Професионален опит

Работил е в Стопанска банка три години като кредитен експерт, а през 1997 г. постъпва на работа в Токуда Банк като началник на управление „Кредитиране“. През 2002-2005 г. е търговско-икономически съветник в българското посолство в Лисабон, след което се връща в Токуда Банк като прокурорист. По-късно става икономически директор, а от август 2008 г. е изпълнителен директор

Визитка Инвестбанк АД

► Инвестбанк АД е създадена през 1994 г. и притежава пълен лиценз от БНБ за извършване на всички банкови операции в страната и чужбина. Предлага

за продукти и услуги за корпоративни клиенти, институции и граждани. През последните години е една от най-динамично развиващите се банки в България с активи над 1.2 млрд. лв. и 130 клона и офиса в цялата страна.

на банката. Работил е и към посолството ни в Ангола.

Образование

Завършил е икономика в УНСС (тогава ВИИ „Карл Маркс“). Специализирал е финанси в Международния банков институт и Универси-

тет „Делауеър-България“.

Лично

Роден е през 1965 г. в Рио де Жанейро. Владее френски, португалски, английски и руски език. Вярва в успеха на корпоративното мислене и екипната работа. □

Васил Щонов

Васил Щонов е новият директор „Стратегии и маркетинг“ на телекомуникационния оператор blizoo.

Професионален опит

Щонов има дългогодишен опит в индустрията, като през последните пет години е работил като младши партньор в консултантската компания „Маккинзи“. Съветвал е водещи телеком оператори в Източна Европа като „Виваком“, „Ромтелеком“, „Уинд Хелас“, „Свизинвест“ и „Киевстар“. В LinkedIn е член на онлайн нетуърк групата за сливания и придобивания и венчър капитал в България. Завършил е „Телекомуникации и финанси“ в Университета на Пенсилвания във Филаделфия и MBA в Масачузетския технологичен институт.

Лично

Семеен и баща на две деца. Занимава се активно с ветроходство и често участва в международни регати.

blizoo

blizoo е най-големият телекомуникационен оператор в България. Компанията, собственост на EQI, е създадена в резултат от сливането на „Евроком“ и „Кейбълтел“ през октомври 2009 г. През 2011 г. ще инвестира повече от 25 млн. EUR в подобрение на оптичната мрежа и създаването на нови продукти. □

Георгиос Цаконас

Георгиос Цаконас отново е начело на MetLife в България (доскоро „Алико България“).

Професионален опит

В момента заема длъжността генерален мениджър на MetLife в България. Работи в компанията от 1991 г. първоначално като оперативен мениджър на „Алико“ в Гърция, а от 2002 до 2006 г. е генерален мениджър в България. След това за три години заема длъжността регионален директор на проекта „Алико“ в Русия. Между 2009 и 2010 г. ръководи „Алико Литва“ и „Алико Латвия“.

Лично

Роден на 22 август 1964 г. в Атина. В малкото свободно време слуша класическа музика и свири на пиано.

Metlife в България

На 1 ноември 2010 г. AIG продаде „Алико“ на MetLife Inc., водеща международна застрахователна компания с над 140-годишна история. В световен мащаб компанията предоставя индивидуални и групови застрахователни продукти, като обслужва 90 млн. клиенти в над 60 страни по света. „Алико България“ (вече MetLife в България) е създадена през 1999 г. □

Регионални индекси

Индексът на АДСИЦ беше единственият губещ на БФБ

BGREIT: 48.97↓ **-0.33%**

Борсата в Румъния се нареди сред печелившите

BET: 5671.88↑ **+0.70%**

Турският бенчмарк остана почти без промяна

ISE100: 65985.76↑ **+0.02%****Резултат****„ИММИ“**

► Публичната компания „ИММИ“ АД е намалила загубата си над 2 пъти през миналата година, показва отчетът на дружеството, предаден на БФБ. Отрицателният финансов резултат се свиба до 16 хил. лв., а през 2009 г. беше 50 хил. лв. Общите приходи на „ИММИ“ са намалели със 17.7% на годишна база и в края на 2010 г. са 396 хил. лв.

Акция на геня**БТК****14.3**

► % се повишиха акциите на „Българска телекомуникационна компания“ АД в рамките на сесията в петък. По позицията на компанията минаха 3150 лота, а цената се повиши до 5.83 лв. за акция

Световни индекси

Бенчмаркът в Хонконг се повиши силно

Hang Seng: 23595.24↑ **+1.26%**

Водещият индекс в Англия беше сред малкото губещи в Европа

FTSE100: 6071.54↓ **-0.26%**

Щатските индекси започнаха с минимален ръст

DJIA: 12357.08↑ **+0.32%****Понижение****Мег**

► Цената на мегта се понижи по време на търговията в Ню Йорк след мерки в Китай за ограничаване на инфлацията. Фючърсите на метала с гоставка през май залчиха 0.5% от стойността си до 9862 USD за тон. През миналата седмица цената на мегта се е понижавала с 1.4%

Суровина**Петрол****0.4%**

► се повишиха фючърсите на американския лек суров петрол с гоставка през март и достигнаха 86.71 USD за барел

Еврото се стабилизира

СНИМКА BLOOMBERG

Еврото започна седмицата с лек натиск след обявените по-слаби данни за индустриалното производство на еврозоната. Впоследствие единната валута парира низходящото си движение, като добрите данни от Европа насочиха инвеститорите към покупки на евро предимно в кросовете с швейцарския франк и японската йена. Спекулациите за скорошно вдигане на лихвите от Европейската централна банка отново набраха сила, след като членът на банката Смаги заяви, че тя може да увеличи лихвата, тъй като има силно

Красимир Стефанов,
„Финансова къща Логос-ТМ“

” **Размириците в Близкия изток изместиха погледите на инвеститорите от дълговата криза в Европа**

покачване на ценовия натиск. Инфлационните данни през седмицата не подминаха водещите световни икономики, застрашавайки тяхното въз-

становяване. Размириците в Близкия изток и Африка изместиха погледа на инвеститорите от дълговата криза в Европа. От своя страна доларът отчете известно понижение спрямо основните си конкуренти на валутния пазар вследствие на желанието на инвеститорите за риск и покупки на по-доходни валути от зелените пари.

Слабите данни за продажбите на дребно в САЩ оказаха допълнителен натиск върху щатския долар, въпреки че индексът на промишлената активност на Федералния резерв на Ню Йорк в същото време регистрира повишение за февруари. Броят на подадените молби за помощи при безработица през миналата седмица се повиши с повече от очакваното, което се възприе като сигнал, че пазарът на труда остава нестабилен въпреки подобренията в икономиката.

Ескалиращите конфликти в Близкия изток и през изминалата седмица оказаха негативно влияние върху търсенето на дългосрочни инвестиции. Нарастащото напрежение между Израел и Иран даде солидна подкрепа на златото и швейцарския франк, като пазарните участници ще продължат да следят случващото се и в Либия, Йемен, Бахрейн и Саудитска Арабия. **П**

Пшеницата доминира търговията на стоковите пазари

Цените на пшеницата отново се раздвижиха по световните борсови пазари. Отвъд океана пшеницата поевтинява, а в Европа поскъпва. В Чикаго котировките паднаха на 312 USD/тон, а в Будапеща европшеницата леко се повиши до 406 лв./тон. Най-голям скок има при цената на най-качествената мелничарска пшеница - с над 32 лв. до 579 лв./тон.

Фуражната пшеница също отиде леко нагоре през седмицата до 388 лв./тон, царевичата - до 424 лв./тон. Сериозно покачване имаше и при

Таня Панайотова,
„Софийска стокова борса“ АД

” **Сделките на Софийската стокова борса отново бяха основно за нехранителни стоки**

слънчогледа, който достигна 973 лв./тон, но въпреки това нерафинираното олио в Ротердам поевтиня до 1440 USD/тон. Захарта в Лондон също слезе с близо 60 USD до 726 USD/тон.

На Софийската стокова борса хлебна пшеница се предлагаше на 510 лв./тон, купувачи нямаше. За царевича пък котировките са противоположни - търсенето беше на 435 лв./тон, а продавачи нямаше. При хранителните стоки не се забелязаха промени нито в цените, нито в асортимента. Сделките отново бяха за нехранителни стоки, като бензин А 95 се продаде на 1947 лв./хил. л, а дизеловото гориво - на 2005 лв./хил. л. Гориво за отопление се изкупуваше в диапазон от 1440 до 1538 лв./хил. литра. **П**

КУПЕТЕ НА DVD И BLU-RAY

С ПОДКРЕПАТА НА

Пари**BONNIER**

Business Press International

ПЪРВИТЕ 50 НОВИ АБОНАТА НА В. ПАРИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ ПОЛУЧАВАТ ПОДАРЪК DVD С ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“

Заявете своя абонамент за В. Пари на http://www.pari.bg/static/Abonamentna_forma или на +359 2 4395 853

© 2010 Twentieth Century Fox Film Corporation and Dune Entertainment III, LLC. All Rights Reserved.
© 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved. TWENTIETH CENTURY FOX, FOX and associated logos are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.

ВСИЧКИ НАСТОЯЩИ АБОНАТИ МОГАТ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ 15% ОТСТЪПКА ЗА DVD И 10% ОТСТЪПКА ЗА BLU-RAY ПРИ ПОКУПКА НА ФИЛМА „УОЛСТРИЙТ 2: ПАРИТЕ НИКОГА НЕ СПЯТ“ ОТ ВЕРИГА МАГАЗИНИ Orange center (БЕЗ „БИЗНЕС ПАРК СОФИЯ“) ПРИ ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОМОЦИОНАЛНИЯ ТАЛОН В ПЕРИОДА 31.1.2011 - 14.3.2011 г.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 – 4.2.01-0001, “PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES”

Проект № BG161P0003 – 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme “Development of the competitiveness of the Bulgarian economy” 2007 – 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013

ИАНМСР организира българско национално участие в Международната изложба АЕРО за авиация с общо предназначение, което ще се проведе в периода 13 – 16 април 2011 г., Фридрихсхафен, Германия

Краен срок за заявка за участие – 28 февруари 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСР – www.sme.government.bg

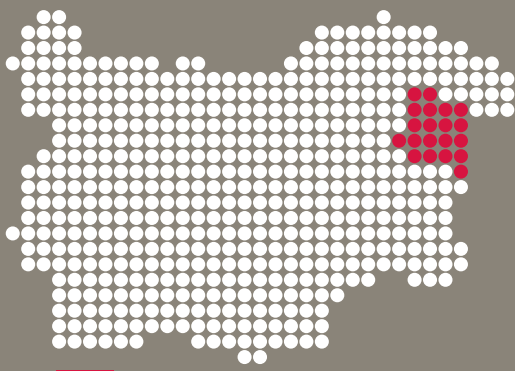
Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

1.3669

► достигна котировката EUR/USD след понижението на американската валута

83.21

► японски йени струваше американският долар в петък

СПЕЦИАЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ

ВАРНА

Пари

РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС

Варна очаква 50 млн. лв. от европейски проекти

През 2011 г. бюджетът на общината е с 2% по-висок, а курортният данък е намален с 30%

Размерът на бюджета има значение, но неговата стабилност е решаваща за постигането на добри резултати. Това твърди главният финансист на община Варна Стефка Господинова. Според нея добрите бюджети са тези, в които няма резки "подскоци" - нито нагоре, нито надолу. А стабилността на бюджета отразява и стабилността на града, убедена е тя. И е доволна от кредитния рейтинг на Варна - ВВ (стабилна перспектива). И от факта, че градът няма нито лев задължения. "Затова Варна има много приятели, защото са й чисти сметките", казва Стефка Господинова.

Варна в цифри

За 2011 г. бюджетът на Варна е 203.7 млн. лв., или с 2% повече в сравнение с предходната година. В същото време общината не вдига данъците, таксите и административните услуги. "Дори намалихме курортния данък с 30%", казва Господинова. Тя казва, че стратегията ѝ е да се залага на по-ниски данъци, което ще доведе и до полесна събираемост, а дори и по-високи приходи.

В същото време обаче от общината признават, че не могат без заеми. Още от 2003 г. Варна използва дългови инструменти при формирането на бюджета си. В края на 2011 г. дългът на морската столица ще бъде 70 млн. лв. и ако се запази в този размер, ще бъде изплатен през 2021 г. През тази година градът ще увеличи дълга си с още 22

„Варна има много приятели, защото са й чисти сметките“

Стефка Господинова, директор на дирекция "Финанси и бюджет" в община Варна

млн. лв. От тях 12 млн. лв. ще бъдат от банков заем, 10 млн. лв. - от мостови финансираня от фонд ФЛАГ. Заемът е основно за пътища.

От общината обаче обясняват, че са и добри платци. През 2010 г. Варна е върнала на кредиторите си 11 млн. лв. главници и лихви, а през 2011 г. ще погаси 8 млн. лв.

Антикризисно бюджетирание

Главният финансист на Варна счита, че през 2011 г. градът трябва да продължи с антикризисното бюджетирание. "За мен това означава изключително прецизно определяне на приоритетните разходи", казва Господинова. През 2011 г. общината няма да увеличи разходите си за образование, социални нужди, спорт и здравеопазване.

Господинова отчита, че приходите от европрограми са огромен резерв в процеса на антикризисно бюджетирание. През 2011 г. общината ще осъществи европроекти на стойност от 40 и 50 млн. лв., което ще облекчи бюджета ѝ значително.

► В края на 2011 г. дългът на морската столица ще бъде 70 млн. лв. и ако се запази в този размер, ще бъде изплатен през 2021 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Михаил Ванчев

Местните строители не допускат да бъдат изместени на свой терен

Оборотът на най-големите компании в областта е около 200 млн. лв. ГОДИШНО

Най-големите строителни компании във Варненска област залагат на инфраструктурните проекти и годишният им оборот надвишава 200 млн. лв. Фирмите работят не само в района, а и в обхват от 100-150 км извън него. Така шансовете някой друг да дойде отвън и да построи път, мост или пречиствателна станция във Варненско са много малки. Особено за обектите, чието финансиране се смята за сигурно. Там конкуренцията се свежда до това кой ще даде най-ниската цена.

“Хигрострой” и ниските цени

“Прогнозата ми е, че през следващите години бумът във високото строителство няма да се повтори, но изграждането и поддръжката на всякаква инфраструктура ще продължат да се

развиват”, казва Николай Пашов, мениджър на “Хигрострой”.

Настоящата криза е довела и до по-агресивна политика по отношение на участието на компанията в процедури по обществени поръчки на територията на цялата страна. “За целта изградихме и офиси в София, Бургас, Шумен, Разград и Исперих. Имаме опита и възможностите и в момента изграждаме болница и складова база в София, рехабилитация, ремонт и поддръжане на пътища на територията на Разград, Шумен, Бургас, Приморско, Балчик, изграждаме водопроводи и канализации в Трявна и т.н.”, разказва Пашов. Компанията предложи най-ниската цена за проекта Надлез пътен възел Бургас-Средец-Созопол. Оборотът на компанията за предходната 2010 г. е 54.3 млн. лв.

“Инжстрой” и публичният сектор

“Публичният сектор е основният инвеститор в инфраструктурното строителство. През първото полугодие на 2010 г. обаче този най-важен

” Публичният сектор е основният инвеститор в инфраструктурното строителство

Бистра Николова, управител на “Инжстрой” Варна

инвеститор беше в ступор и добре че изпълнихме някои по-малки частни обекти, за да задържим хората си”, казва Бистра Николова, управител на “Инжстрой”. Точно през първото полугодие компанията изгражда фундаментите на 30 ветрогенератора в района на с. Суворово за испанската компания “Ибердрола”. После идва инфраструктурата

на “Агрополихим” за около 1 млн. лв., вертикалната планировка на всички нови магазини от големите търговски вериги. Резултатът - оборот от 50 млн. лв., изпълнен с 500 души екип почти изцяло през второто полугодие на 2010 г.

”Пътища и мостове” и големият обхват Най-големият обхват на

” Бумът във високото строителство няма да се повтори, но изграждането и поддръжката на всякаква инфраструктура ще се развиват

Николай Пашов, мениджър на “Хигрострой”

инфраструктурно строителство е постигнала варненската фирма “Пътища и мостове”, която има три производствени бази - във Варна, Провадия и Старо Оряхово. “Ние печелим обекти и строим в цялата страна, а вече водим преговори за изграждане на пътища и в чужбина”, каза управителят на компанията инж. Росен Колелиев.

Компанията е изграждала и магазини на Lidl, Kaufland, както и жилищния комплекс “Дипломатик хил”. Според инж. Колелиев ежегодните инвестиции от по няколко милиона лева в специализирана техника, както и широкият спектър на строителните работи, които изпълняват, ги правят и устойчиви на кризи.

Михаил Ванчев

BusinessPark Varna
BY WAFIEUROPE

Бизнеспаркът на Бизнеса!

тел.: +359 52 963 000
www.bpv.bg

Интервю Данчо Симеонов, областен управител на област Варна

През 2010 г. в града са инвестирани 1.3 млрд. лв.

Химическа индустрия, корабостроене и туризъм са трите стълба на икономиката в морската област

►Господин Симеонов, в масовото българско съзнание гумата Варна е равна на гумата туризъм. Но Варна и Варненска област не са само туризъм, нали?

- Туризмът не е основният отрасъл в нашата област. Да, имаме хубави морски курорти, но това не е всичко. Икономиката на областта е стъпила върху няколко основни стълба. Първият е химическата индустрия. Значимостта на отрасъла се измерва с около 3.2-3.5% от

брутния вътрешен продукт на България, произвеждан от фирма "Солвей Соуди" в Девня. Впрочем това беше и първата голяма успешна приватизационна сделка на България. На второ място са корабостроителната и кораборемонтната индустрия и изобщо дейностите, свързани с корабния бизнес. На трето място вече е туризмът, а на четвърто - селското стопанство.

►Каква е вашата оценка за жизнеността на икономиката в областта?

- През 2010 г. в условията на криза тук са направени инвестиции за 1.3 млрд. лв. Мисля, че всеки може да си направи извода сам за намеренията на бизнеса в областта и за това как той

СНИМКА АВТОРЪТ

се чувства тук. За 2011 г. инвестиционните очаквания са за 0.5-0.7 млрд. лв., като в тази цифра не са включени инвестициите, които ще направят средният и малкият бизнес. Моите очаквания са, че и през 2011 г. инвестициите ще достигнат около 1 млрд. лв. Фактът, че когато всички се оплакват колко е лошо и как няма

пари за нищо, тук се правят сериозни инвестиции, за мен е оптимистичен.

►Големият бизнес в региона очевидно се е позиционирал стабилно тук. Какво ще ни кажете обаче за средните и малките компании, как оценявате тяхната конкурентоспособност?

- Най-значими са компаниите, свързани с морския бизнес. Има множество средни фирми, които са свързани с корабостроенето като подизпълнители на най-големите фирми. Тук работят и силни проектантски компании в областта на корабостроенето.

►Накъде са насочени основните стокови потоци, преминаващи през областта?

- Основната им посока е към Русия, но също така и към пазарите на Азия. Най-общо можем да кажем, че стоковите потоци, преминаващи през областта, са насочени на изток. Продуктите, създадени в региона обаче, са насочени към ЕС, както и към други части на света. И разбира се, като говорим за регионални стокови потоци, Варненска област има добри икономически връзки с цялата страна.

►Кой е основният конкурент на Варна по отношение на износа на стоки на изток?

- Това е пристанището в Констанца. Мисля, че заедно с Бургас ние имаме по-

добри шансове да излезем напред в конкуренцията. Вероятно в бъдеще ще направим някакво разделение на видовете стоки, които ще преминават през порт Варна и през порт Бургас. Искаме пристанище Варна-изток да бъде отворено и там, където е курортна зона - тя да си остане, а контейнерният терминал да бъде изместен. Ние вече сме започнали актуване на имоти, които са необходими на този нов контейнерен терминал. Същевременно актуализираме кадастралната карта на района. Това са процедури, които отнемат месеци, а аз съм започнал да го правя, въпреки че още нямам конкретни указания от МРРБ и от правителството. Но на мен ми е ясно какво ще правим тук, защото министърът на транспорта организира работна група, която планира развитието на Варненския регион в областта на транспорта. Започнал съм предварително, защото, когато кажат "старт", ние да сме готови веднага да работим, а не едва тогава да започваме с административните процедури.

►Покрай толкова много индустрия останала ли рибна и рибари във Варна?

- Има и рибна, и рибари. Ние готвим още един проект, който ще приключим през 2011 г., и той е за рибарско пристанище. То е в района на новия канал на езерото. Там ще акостира рибарски кораби и рибарски лодки. Там ще става

„ В бъдеще ще направим някакво разделение на видовете стоки, които ще преминават през порт Варна и през порт Бургас. Искаме пристанище Варна-изток да бъде отворено и там, където е курортна зона - тя да си остане, а контейнерният терминал да бъде изместен

контролът на улова и рибата или ще бъде продавана веднага, или ще бъде замразявана в хладилниците, които се изграждат.

►За какво най-често се обръща варненският бизнес към областния управител?

- Статистиката показва, че най-често бизнесът се обръща към областната администрация с искания да се реши някакъв проблем. По-рядко искат от мен помощ за осъществяване на международни контакти. А и аз се стремя да бъда активна страна в контактите с бизнеса. Например след една среща за черноморско сътрудничество в Крим получих информация за интересни обекти с осигурено финансиране като магистрала и други строителни обекти. Постарах се тази информация да достигне до водещите строителни компании в региона, защото Крим е просто от другата страна на морето, а имаме български компании с опит в инфраструктурното строителство на Украйна. Убеден съм, че бизнесът оценява стремежа на администрацията да му отваря врати, а не да го спъва.

Михаил Ванчев

Въпреки кризата "Хидрострой" инвестира във високотехнологично оборудване

„Хидрострой“ АД започна изграждането на модерен завод за производство на бетонови изделия

Обектът се изпълнява по Оперативната програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013". Реализацията му върви в два етапа - Автоматизирана инсталация за производство на бетонови елементи и Доставка на трошачно-пресевна инсталация.

Общият размер на инвестицията е близо 10 000 000 лв., от които стойността на оборудването за бетоновата инсталация и строителството ѝ са 723 млн. лв., а размерът на инвестицията в трошачно-пресевната, с която ще набавя фракцията основно за бетоновото производство, е близо 2,7 милиона.

Строителството на Автоматизираната инсталация за производство на бетонови елементи стартира в началото на февруари тази година на територията на град Варна.

Най-общо новият производствен комплекс ще се състои от бетонов център с производителност от 100 куб.м/час и автоматична производствена линия за вибропресовани бетонови елементи с различни размери с производителност над 1000 бр./час, използ-

вани при изпълнението на инфраструктурни обекти. След конкурс за доставчик бе избрана италианската фирма Form Imianti, която ще произведе и достави оборудването. Очаква се инсталацията да заработи в началото на юни 2011 г. До момента в региона няма реализирано друго такова или подобно високотехнологично напълно автоматизирано производство, което да притежава такава производителност и едновременно с това да може да гарантира качеството на произвежданите изделия.

Целта на „Хидрострой“ АД е с новия производствен комплекс компанията да затвори производствения цикъл, да увеличи пазарния си дял и да наложи по-висок стандарт за качество на предлаганите конкурентни изделия. Не на последно място проектът ще има и своя социален ефект, тъй като след приключването му в комплекса ще бъдат разкрити нови работни места.

Основни потребители на продукцията ще са всички строителни фирми, изпълняващи обекти и/или елементи на техническата инфраструктура.

Около 3% от българите редовно ходят в молове, твърдят от Varna Towers

Най-новият мол в морската столица отчита 90% заетост на офисите и 65% на търговската площ

Оптимистите казват, че моловете имат голямо бъдеще, защото в САЩ 48% от хората редовно ходят в тях. "В България обаче процентът е около 3%", казва Мартин Згурев, собственик на 50% от Varna Towers. Този показател би трябвало да се увеличава в бъдеще, тъй като големите търговски центрове все повече се утвърждават като ключови места и за българина. Но в същото време все по-малко хора ходят в мола, за да пазаруват, а все повече – просто за срещи.

Варненската революция

Варна може и да не е стигнала София по брой на населението, но по брой на моловете двата града отдавна са на едно ниво. Коего пък означава, че по брой на търговските площи на глава от населението, Варна вече

дори води. Иначе и в т. нар. морска столица има 4 мола, макар че заради кризата един от тях вече се лиши от титлата "мол" и се превърна просто в "аутлет център".

Оказа се обаче, че Варна е преди София и по отношение на активността на търговците. Точно там преди две години се проведоха и първите протести на наемателите, които настояваха за по-изгодни наемни нива. Дори и от Varna Towers признават, че натискът за по-ниски наеми все още съществува. Молът отвори врати преди половин година, но и там наемите вече са намалени от 24 EUR/кв. м на 11.8-12 EUR/кв. м. Въпреки това обаче от компанията казват, че имат сравнително добра заетост. Офисната им част е наета на 90%, и то само от 3 фирми. При търговските площи резултатите са 86% договорени и 65% реално заети.

Особености на кризата

"Когато е бюджетиран проектът за Varna Towers, никой не е смятал, че ще се

наложи да влагаме пари в довършването на магазини например. Но днес не можеш да накараш никой търговец да влезе тук, ако магазинът е недовършен", обяснява особеностите на пазара Згурев. "При тази ситуация на инвеститора не му остава друго, освен да преговаря с банките за разсрочване на кредита, допълва той. И когато банките му увеличат лихвата, пардон, когато му разсрочат плащанията, инвеститорият вика "ура" през сълзи", допълва той.

Заради кризата инвеститорите във Varna Towers са били принудени да мислят и по-малко и алтернативно. Така самите те се заемат с търговия. "Вместо да се надяваме да дойде някой и да повлече крак, започнахме да продаваме маркови дрехи и обувки на франчайзинг", разказва Згурев. И единственото, на което се надява, е всички хора, които вече са се научили да идват в мола, да започнат да излизат от него с повече торби с покупки.

Михаил Ванчев

► С около 50% са свалени цените на наемите във Varna Towers заради кризата

КОРПОРАТИВНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ

„Солвей Соди“ АД: Загрижени сме за бъдещето си в България. Ние сме като национален футболен отбор, който се нуждае от подкрепата на страната си

► **Господин Вангер Ворст, вие поехте ръководството на компанията през септември 2009 г. И ето какво се случва оттогава досега: производството нарасна с 48 на сто, нетните продажби се увеличиха с 35 на сто, но нетният приход за компанията е с отрицателен знак от минус 8 на сто спрямо 2009 г.? Защо е така? Защо работите толкова здраво, а печалбата намалява?**

Ерик Вангер Ворст, изп. вицепрезидент на сектор "Химия" в компанията „Солвей“, оперативен мениджър на управление „Калцинирана сода“ в България и изп. директор на „Солвей Соди“ АД и „Девен“ АД

- По принцип кризата идва в нашия отрасъл малко по-късно. Проблемът е, че цените на калцинираната сода продължиха да се влошават. Ние изнасяме около 90 на сто от нашата продукция. Реакцията ни на този ценови спад бе да увеличим производството си, защото имаме този капацитет и през втората половина на годината работихме на практика с пълния производствен капацитет на компанията.

► **Кои са най-важните пазари на „Солвей Соди“ АД?**

- Нашите традиционни пазари са стъкларската промишленост, производството на перилни препарати и химическата промишленост в страните от Средиземноморието, но и навсякъде, където има големи производители на стъкло в Южна Америка и Азия. За България най-големият ни клиент е турската компания

„Шишеджам“, която е наш партньор в „Солвей Соди“.

► **Вицепрезидент Вангер Ворст, обяснете ни тактиката по време на криза на една толкова мощна компания като вашата? Единственият начин ли беше да увеличите производството?**

- Ще ви кажа няколко принципа в бизнеса, които спазваме. Първо – не продаваме на всяка цена. Не искаме да влизаме в безсмислени ценови войни. Ние искаме да поддържаме нашата доходност. И още едно първо – не можем да си позволим да снижим качеството на продукцията си. Като знаете това, лесно ще разберете икономическите средства, които избрахме. Оптимизирахме баланса си чрез успоредни продажби от другата ни производствена мощност

– когенерационната ни електрическа централа. Опитахме се и успяхме да понижим променливите разходи на нашите производствени екипи – най-вече в енергийната консумация. Работихме успешно и по постоянните разходи, без да понижим конкурентоспособността.

► **В какви ценови граници на продавания продукт смятате, че компанията може да прояви гъвкавост и да понесе снижението на цените?**

- Що се отнася до маржа, ние вече сме на границата по отношение на себестойността. Кризата беше много тежка заради комбинацията от значителен световен свръхкапацитет, намаляване цените на морския транспорт, истинско бойно поле на експортните пазари и силен спад на продажните

цени. Но вече сме в 2011 г. и виждаме известно просветляване на пазара на калцинираната сода, което е свързано с растежа на световната икономика. Търсенето на продукцията ни ясно се усеща в Азия, където има голям растеж на БВП. Смятаме, че съвкупното търсене на калцинирана сода ще се увеличи с около 3 процента и продажните цени също ще нараснат малко. Лошото е, че от няколко месеца се забелязва повишение на цените на енергията.

► **През кризисните години компанията не престана да инвестира. Как го постигнахте?**

- През периода 2007-2010 г. имаме цел да овладеем – и ние го постигнахме, паричните и дълговите потоци в нашата компания. Да, в сравнение с нашите планове инвестициите ни бяха намалени до необходимото ниво. Приоритетни станаха инвестиционните ни проекти, свързани с опазването на околната среда. Общият размер на инвестициите за този период е 150 млн. EUR. Инвестирахме 150 млн. лв. в нова линия за тежка сода, с която капацитетът ни нарасна от 1.2 на 1.5 млн. т годишно, още 150 млн. лв. инвестирахме в ТЕЦ „Девен“, където пуснахме в експлоатация най-големия в Европа котел на циркулиращ кипящ слой. Той позво-

лява да се намалят емисиите от азотни и серни окиси и прах в съответствие с европейските нормативи, които ще се прилагат от 2013 г.

► **Да приемем ли, че кризата вече не е непосредствената опасност за компанията?**

- По-скоро да за „Солвей“ в Девня, но кризата продължава за други по-малко конкурентоспособни производители в Европа. Ние я преживяхме, поддържайки ниво на печалба и заетост, но сега сме изправени пред друга заплаха. Това е рискът да бъдем обложени от българските митници с акциз върху горивата. Ако вземете европейската директива за акциз на горивата, то нейната логика е да се благоприятства доброто поведение на индустриалните оператори. И индустриалците, които имат когенератори като нашия ТЕЦ „Девен“, са освободени от акциз навсякъде в Европа, включително нашите конкуренти. Сегашната логика в България за съжаление е обратна и ние смятаме, че тя е законово уязвима – искат да ни обложат с акцизи върху твърдите горива. За нас това е сериозна грижа, защото това въздейства пряко върху нашия оперативен марж с няколко процента и на практика може да ни отнеме всякаква печалба. Ние инвестирахме 150 млн. лв., предполагай-

ки, че България ще следва европейската логика и след поетия ангажимент за фискална стабилност от страна на държавата. Освен това нашите преки конкуренти в Турция нямат нито този проблем, нито имат квоти за въглероден диоксид, каквито са в Европа. Смятам, че България трябва да се гордее със завод като този в Девня – той може да служи за пример и е най-големият завод за синтетично производство на калцинирана сода в света. Последната ни награда бе точно от вестник „Пари“ за отговорност към околната среда. Но в момента ние сме в ситуацията на един национален отбор на световното първенство по футбол, на който му оръзват средствата за тренировки, за възстановяване. И очакват от него да се представи дори по-добре от другите конкурентни отбори, които понякога вземат и допинг. Кризата я преживяхме, ние носим отговорността да се справяме с цикличността на икономиката. Но правилата за стабилно облагане са извън нас. Затова сме загрижени за бъдещето си в България – нуждаем се от фискална стабилност, както и в по-широк смисъл от стабилност на законите, за да продължим да работим спокойно нашия дългосрочен бизнес план и да реинвестираме в девненския ни содов завод.

Варна брои хотелите си през зимата

И през зимата, и през лятото туристите във Варна са едни и същи по географски признак

Хотелите по морето се броят през зимата. Останалото е капацитет от легла и нищо повече. Това коментира Димитър Лефтеров - собственик на гранд-хотел "Димят" във Варна и председател на варненската асоциация на ресторантьорите и хотелиерите.

Гостите на морската столица

През зимата туристите във Варна са много по-малко и това не е изненада, но е любопитно, че и през двата сезона посетителите са едни и същи по географски признак. И в момента, както и през лятото, най-много са българите, следвани от германците, руснаците и британците, казват от вар-

ненската хотелиерска асоциация. В морската столица вече идват и повече туристи от Израел. През миналата година е бил реализиран и първият чартърен полет оттам. Увеличава се и броят на турските туристи, които идват за по 2-3 дни за "хазартен" туризъм.

Бизнесът и администрацията

"Ще се зарадвам, ако се направи нещо съществено за туризма от държавната или от областната администрация, но не съм виждал това на практика", казва Лефтеров, който е в хотелиерския бизнес от 1974 г. България има хубава природа и много туристически дадености, предприемчив народ, който влага пари в хотелиерство, ресторантьорство и развлечения, но и държавата трябва да помага, смята той. "Когато и тя се включи, тогава ще можем да кажем, че сме добили потенциал за развитие

на туризма", категоричен е Лефтеров.

Кой кого избира

"Отстрани е трудно да се види активността на хотелиерите за привличане на туристи. Но може би така е по-добре, защото туристът трябва да остане с впечатление, че той е избрал хотела, а не обратното", казва собственикът на "Димят". Така например, за да може да привлече спортистите, които имат състезания в близкия спортен дворец, леглата в хотела на Лефтеров не са със стандартната дължина от 1.90 м, а са 2.20 м. Неговият екип поддържа контакти и с организаторите не само на спортни, но и на културни и бизнес събития, за да си гарантират добра заетост целогодишно. В хотела от време на време се организират и винени дегустации, чрез които се привличат и още повече посетители.

Михаил Ванчев

► "Туристът трябва да остане с впечатление, че той е избрал хотела, а не обратното", казва собственикът на хотел "Димят" Димитър Лефтеров

Ало, ще ми върнете ли данъците

► Служителите в Taxback са над 400, а тази година броят им се увеличава с още 40

СНИМКИ АВТОРЪТ

За 2010 г. компанията Taxback, която се занимава с възстановяване на данъци, отчита 20% ръст в дейността си

Отговорът е "да". Стига въпросът да е зададен правилно. Четиристотин млади мъже и жени от варненския клон на ирландската компания Taxback всеки ден получават точно такъв отговор. И понеже знаят как и на кого да задават правилните въпроси, успяват да възстановят от 500 USD до 130 хил. USD на почтени данъкоплатци.

Понеже всеки долар е от значение

"За 2010 г. отчетохме 20% ръст в дейността си", казва Николай Русев, оперативен мениджър в Taxback. Обяснението му звучи логично - когато нещата вървят добре, хората много-много не се вълнуват от данъчното възстановяване, но по време на криза всеки долар е от значение. А това важи както за фирмите, така и за обикновените хора. През тази година от компанията очакват нови клиенти и още по-добри резултати. И дори назначават 40 нови

служители.

Клиенти по света и у нас

Около 99% от клиентите на компанията са чужденци. Българите, на които данъчните връщат пари, много често са младите хора, които отиват в САЩ, Англия и Ирландия на летни стажове и бригади. Те обикновено си възстановяват данъчните суми от около 500 USD. "Българските компании в чужбина имат друг интерес - те преди всичко се интересуват от възстановяването на данъка върху добавената стойност", обяснява Русев. Те се обръщат с искане да им бъдат възстановени данъците във връзка с различни разходи - за участие в търговски изложения, конференции, промоции и се стигне до хотелски и транспортни разходи, както и разходи за различни услуги. "Дори и за представителните разходи можем да възстановим ДДС", категоричен е оперативният мениджър на Taxback. Единственото условие е да се пазят фискалните документи.

Колко струва да си получиш парите

За възстановяването на по-малки суми таксата е

Когато нещата вървят добре, хората много-много не се вълнуват от данъчното възстановяване, но по време на криза всеки долар е от значение - както за фирмите, така и за обикновените хора

Николай Русев, оперативен мениджър в Taxback

фиксирана, а при по-големите освен такса се плаща и процент от възстановената сума, обясняват от Taxback. За да си вземе например един студент 500 USD от американското правителство, той ще трябва да плати на компанията 75 USD. За този, който не е опитвал да го направи, сумата може да изглежда доста, но пробвалите знаят, че това е по-лесният вариант. И, изглежда, все повече хора по света мислят така, щом бизнесът на Taxback се разраства.

Михаил Ванчев

Четири години и 48.6 млн. лв. са достатъчни за по-чисто крайбрежие

Свлагчищата са най-големият риск за водопреносната мрежа в района на Варна

Ако проектът на община Варна спечели финансиране от 48.6 млн. лв. по Оперативна програма "Околна среда", проблемът със замърсяването на варненското крайбрежие и Южния плаж ще намери своето окончателно решение от 2015 г. Това са очакванията

на общинските съветници в града, които се борят да осъществят значимата екоинвестиция.

За какво отиват парите

Предварителните очаквания са 82% от сумата да бъдат безвъзмездна финансова помощ. С парите трябва да се извърши рехабилитация и модернизация на варненската пречиствателна станция. Освен това със средствата ще се изградят канализационна помпе-

на станция "Акаците" и гласкател с дължина 1257 м. Те трябва да решат проблема с прехвърлянето на битовите отпадъчни води от горнопоясния колектор на Варна. Това ще облекчи натоварването на канализационната мрежа в централната част на града и ще сложи край на замърсяванията по крайбрежието и плажа. Тъй като реализацията на проекта трябва да започне през юли и да приключи до края на 2014 г., резултатите от него се очакват от 2015

г. Градът сериозно се е заел да обнови водопреносната си мрежа и вече се извършват финалните работи по реконструкцията на ВиК мрежата и пречиствателната станция в "Аспарухово", за които бе осигурено финансиране по програма ИСПА.

Варненските свлагчища

Най-големите рискове за водопреносната мрежа по оценка на специалисти идват от варненските свлагчи-

ща, които се активизират непредсказуемо. В момента се извършват геоложки проучвания, за да се построи дренажна система за свлагчището в местността "Свети Никола". По първоначални изчисления с около 200 хил. лв. бюджетни средства може да бъде овладяна най-активната 200-метрова част от свлагчището. Ако то се активизира, има опасност да бъде скъсан магистралният водопровод "Варна - Златни пясъци". На това място водата е с налягане от

9 атмосфери, твърдят специалисти, а подобна авария не може да бъде овладяна за по-малко от 3 дни.

Михаил Ванчев

200

► хил. лв. са нужни за овладяването на най-активната част от свлагчището в местността "Свети Никола"

КОРПОРАТИВНО ПОЗИЦИОНИРАНЕ**650 гка броколи направиха "Ел Комерс Груп" производител от европейска величина****Проектът****Камчия – Долината на водата**

Работим на уникално място в България – съчетание на добри климатични условия и наличие на много чиста вода – язовир "Цонево" с 329 млн. куб.м. вода, казва г-жа Караиванова. През 2010 г. "Ел Комерс Груп" осъществи тук най-новия си агропроект – производство на броколи върху 650 декара поливна земя. С тази площ компанията изведнъж привлече сериозно внимание, защото в Европа няма толкова голям единичен масив за броколи. Големите производители са в Испания. Там има добре организирани напоителни съоръжения, но земята е бедна на хумус за разлика от нашата, изтъква българските предимства г-жа Караиванова.

Сега няколко месеца след първия успешен опит Теодора Караиванова може спокойно да сподели проблемите на проекта. Полето, на което се готвехме да работим, бе така изоставено, че тръните бяха високи колкото мен, спомня си тя. Наложу се да пуснем най-напред булдозери, за да разчистим, и чак тогава да орем.

Инвестицията ни в производството на броколи успя да се изплати в частта за поливните системи с капково напояване още през 2010 г., казва Теодора Караиванова. Повечето агрономи считат, че броколите като зелева култура искат гъжуване, а екипът на "Ел Комерс Груп" прилага капково напояване – резултатът е отличен! Наложу се да продаваме броколите за замразяване на сравнително ниски цени, понеже не стигна времето за изграждането на хладилни камери. На европейския пазар свежите броколи достигат до 1.2-1.5 EUR/kg, а ние продадохме продукцията почти на... три пъти по-ниски цени.

Въпреки неочакваното съдействие на Напоителни системи клон Варна, Басейнова дирекция за Черноморския регион и РИОСВ-Варна се забавихме с пускането на водата. Само 15 дни по-рано разсажданя биха ни донесли 50 процента повече продукция. Възстановихме цялото поливно поле

със собствени средства, обяснява Теодора Караиванова.

За перфектното ни справяне с технологията свидетелства и полученият сертификат GLOBAL G.A.P след сериозно проучване и доста тежка сертификационна процедура. Броколито се оказа много благодатна култура, която тази година отново ще повторим.

Инвестициите... Земеделието не е бизнес, който бързо връща пари, казва Караиванова. Приели сме го като част от стратегията на компанията и залагаме на дългите инвестиции в земеделието. "Ел Комерс Груп" разходва доста средства, за да почисти и подготви за производство над 20 000 гка земя, върху която имаше стари насаждения или просто е пустеела. Това са пари, които ще възстановим не по-рано от 5 до 7 години.

През 2011 г. дружествата в групата обработват над 50 000 гка земя в община Дългопол, а общите инвестиции в земеделска техника са на стойност над 5 млн. EUR. Произвеждаме също пшеница, слънчоглед и рапица. Значителна част от

продукцията изнасяме чрез български търговци, но през тази година ще осъществим и преки търговски взаимоотношения с чуждестранни партньори, каза Караиванова.

В тази връзка посетихме най-голямото изложение за свежи плодове и зеленчуци FRUIT LOGISTICA в Берлин. Наистина е много жалко, че при възможностите, които имаме, от България имаше само една фирма, при това на... италианския щанд! Всички страни имаха огромни щандове, а България не присъстваше...

Идеята

Няма значение колко е разбито, раздробено и разграбено селското стопанство, има значение колко бързо може да бъде възстановено и наградено. Имаме всичко – вода, слънце, почва, а ние специално имаме и воля да работим истински, казва Теодора Караиванова. Предлагаме в България да се направи райониране според природните дадености. И след като си го изясним и го съобщим на фермерите, държавата да подкрепя във всеки район производството на онези култури, за които имаме подкрепа и от природата.

"Ние от "Ел Комерс Груп" сме инициатори на мащабен проект за развитие на селските райони KAMCHIA WATER VALLEY. Представяме го на големите в бранша, включително и на форума в Берлин. Проектът предвижда инвестиции в

Да отглеждаш, означава да се грижиш.
Да се грижиш, означава да опазваш.
Да опазваш, означава да се слееш с природата...
Маринка Иванова, основател на проекта

инфраструктура, трансфер на ноу-хау и ще има огромен социален ефект с над 4000 нови работни места за постоянна заетост. Затова той се нуждае от подкрепата на правителството. За долината проектът е приоритет – с единодушно взето решение от общинския съвет на Дългопол и за Българската агенция за инвестиции."

Освен направеното до момента проектът предвижда плодни градини, зеленчукопроизводство, напоителни системи и предприятия за преработка. Караиванова разкри още, че сериозно проучват възможности за съдружия със стратегически партньори заради капиталоемкостта на бранша. Подробности за проекта може да се намерят на страницата на групата www.elcogroup.bg

Отлични насаждения броколи в Долината на водата...

Отстрани семейният бизнес на "Ел Комерс Груп" изглежда необичаен синтез. Какво е общото на събирането, сортирането и търговията с вторични метали и производството на пшеница и броколи? Създателите на тези две направления в семейния бизнес знаят кое е то. Нашата отговорност е да опазваме земята си. Рециклирането на металите, както и грамотното биологично земеделие са добри начини да го направим, казва Теодора Караиванова, административен директор на "Ел Комерс Груп"

ЕЛ КОМЕРС
Член на групата Мюлер - Гутенбрун

Качеството има значение!**ИСТОРИЯ**

1997 учредяване на "Ел Комерс" ООД
2008 членство в BIR (Bureau of International Recycling), награда на в. "Пари" и "Гепарг" за най-динамично развиваща се компания в региона
2009 придобиване на собствеността от международен холдинг с австрийски и швейцарски капитали
2009 членство в CMRA (Chinese Non-ferrous Metals Industry, Recycling Branch)
2010 ISO 9001:2008 сертифициране

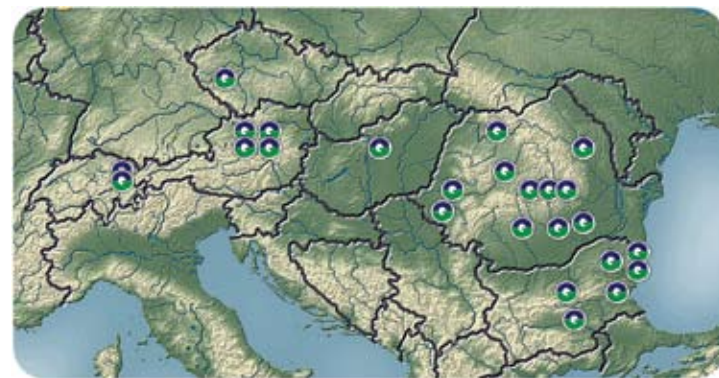

► 20 000 тона/месец скрап от черни метали
► 1 500 тона/месец скрап от цветни метали
► 158 души висококвалифициран и

опитен пресонал
► 116 994 721 лв. нетни приходи от продажби за 2010 г.
► 9 анализатори в собствена лаборатория за спектрален, рентгенов и радиологичен анализ

Вашият надежден международен партньор в рециклирането!

► 87 кода на отпадъци, дейностите, които са разрешени от МОСВ, включително
• за Опаковки
• за Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)
• за Електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и др.
► 7 сертификата, лиценза и разрешителни за дейности с отпадъци, вкл. нотификации
► 350 доставчици от страната – индустриални предприятия и лицензирани търговци

► 192 единици собствена техника и оборудване за обработка, товарене и транспорт на скрап:
• 33 влекача (вкл. за извънгабаритен товар)
• 129 мултилифт контейнера
• 11 мобилни крана
• 7 минитоварача
• 3 балираци машини за скрап
• 1 мобилна преса
• 1 сепаратор за алуминий
• 1 мобилна пресножица за скрап

КОНТАКТИ:

Нашите търговци Ви очакват на следните телефони:

Индустриални клиенти	Силвия Колева	0885 693799
Цветни метали	Галин Рангелов	0885 203582
Доставки цветни метали	Георги Колев	0882 534006
Северозточна България	Стоян Колев	0887 822330

Югоизточна България	Петър Петров	0888 475409
Централна и Северозападна България	Кирил Дашев	0885 111450
Централна Южна България	Стефчо Добрев	0889 315187
Югозападна България	Пламен Крушков	0882 353532

Телефон: 052 730 920 | Мейл: elcommerce@ocvbg.com | www.elcogroup.bg | Търговски отдел: 052 730 940 | Финансов отдел: 052 730 944 | Счетоводен отдел: 052 730 925

Препоръчано от

КНИЖАРНИЦИ
ПИНГВИНИТЕ®

“Големият залог”: Цинична приказка за пророците на кризата

Как някои успяха да предвидят краха и заложиха срещу борсата

Как успяват? С помощта на суаповете за осигуряване срещу кредитен риск (credit default swaps) - ипотечните кредити в САЩ и застраховането срещу тяхното неизплащане.

“Големият залог” е подобаващо продължение на първия бестселър на Луис “Покерът на лъжците”. Новото му заглавие проследява действията на няколко души, които откриват пазара на високорисковите ипотечни и започват да си блъскат главите около концепцията за специалните финансови деривати и CDS инструментите.

Те прекарват месеци в събиране на крупни суми, които да заложат на сриването на имотния пазар - възможност, приемана с насмешка от финансовите анализатори на Уолстрийт. Всички гледат на тази шепа хора с подигравка и ги смятат за чудаци, чакащи събитие, което никога няма да се случи. Но накрая именно тези ловки играчи се оказват с огромни обезщетения за сметката на хиляди американци, които остават без дом и ипотека.

Луис прави впечатляваща равностойка за икономиката на САЩ и за нейното сриване от ръба. Катастрофата през есента на 2008 г. вече не е новина. Истинската катастрофа, но далеч по-тиха, се е случила предходната година, из борсови пазари, където слънцето не

Това беше към края на 2008-а. По това време вече имаше глъзг и все по-нарастващ списък на факири, които твърдяха, че са предсказали катастрофата, но списъкът на хората, които наистина го бяха направили, беше значително по-малък. Още по-малко бяха тези, които бяха проявили куража да заложат на предвижданията си. Не е лесно да останеш настрана от масовата истерия и да вярваш, че повечето финансови новини са грешни, че най-важните хора от финансовия свят са заблудени или лъжат, без ти самият да си побъркан. Уитни издекламира списък от пет-шест имена - бяха предимно инвеститори, които тя лично беше съветвала. По средата беше Джон Полсън. В началото - Стив Айзман

“Големият залог”, Майкъл Луис

Визитка Кой е Майкъл Луис

► Майкъл Луис е журналист и автор на финансовия бестселър “Играчите на Уолстрийт: Покерът на лъжците” (Liar’s Poker), който не на шега се смята за библия на инвестици-

онния banker. Забършва история на изкуството в Университета в Принстън, но стремежът му да работи във финансовата сфера го подтиква към магистратура по икономика в London School of Economics. Тогава започва работа в инвестиционната банка Salomon Brothers, където за две години се

изкачва от стажант до успешен инвестиционен banker. Майкъл Луис е автор на още няколко световни бестселъра, като Money Culture, The New Thing и NEXT: The future just happened. Той пише за The New York Times Magazine, колумнист е на Bloomberg, но името му се появява и в други издания.

Те са различни, защото разбират лъжливостта на финансовите деривати, създадени с една цел - да създават милиарди от въздуха. Докато си пробиват път през сложните и непрозрачни финансови пазари, те започват да си дават сметка, че се надува балон. И залагат на пукането на този балон.

Кои са те? Героите от бестселъра на Майкъл Луис

“Големият залог: Машината на Страшния съд отвътре”.

Ако още не разбирате какво се е случило през 2008 г., когато Уолстрийт се срива, хвърлете един поглед на тази книга. Ако сте, пак го направите, защото в нея авторът проследява историите на няколко реални финансиста, които натрупват милиони, докато останалата част от финансовия свят търпи огромни загуби.

огрява, където държавният регулатор в САЩ не смее или не желае да стъпи: бумът на рисковите ипотечни облигации е създал класическа пирамида, от която имат интерес всички по веригата освен злополучните кредитополучатели, които много скоро вече не могат да изплащат дълговете си. Тези играчи, които знаят какво всъщност се е случило, не биха проговорили в никакъв случай.

Решаващият въпрос е: кой разбира играта на пазара с недвижими имоти, рисковете на покачващите се цени, ежедневната опасност от създаването на тези тайнствени, изкуствени ценни книжа, базирани на купища съмнителни ипотечни кредити? Майкъл Луис обръща тези въпроси с хастара навън и създава жив разказ за реални герои, пълен с възмущение и черен хумор. Кой е наясно

какво да направи? Кой е прозрял, че пазарът за имоти ще се превърне в черна дупка и че това прозрение може да донесе милиони? От тази шепа тъй наречени герои Луис създава история, по-завладяваща и необичайна от досегашните му бестселъри, което доказва още веднъж, че той е един от най-забавните и искрени хроникъри за нашето време.

Теогора Мусева

► Топ 5 на най-продаваните книги в книжарници “Пингвините”

1. Признанието

Автор: Джон Гришам
Издател: Obsidian
Издадена: 2010 г.

Джон Гришам отдавна е спечелил признанието на читателите и в този роман ни провокира с въпроса: “Може ли един убиец да убеди адвокати, съдии и политици, че на свой ред ще извършат престъпление?”

2. Приказки за подарък на оригинални хора

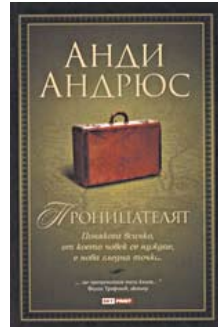

Автор: Енрике Марискал
Издател: Бард
Издадена: 2011 г.

Има ли някой, който да не е оригинален, или който все още да не е открил, че неговият живот е уникална приказка? С тази книга ще направим подарък за самите себе си, като се отдалечим от ежедневието и се вгледаме в неповторимото.

3 Проницателят

Автор: Анди Андрюс

Издател: Skyprint
Издадена: 2010 г.

Понякога всичко, от което човек се нуждае, е нова гледна точка. “Проницателят” ще ви срещне с един стар скитник, който дава помощ на всеки отчаян, посявайки в душите мъдрост и безсмъртна надежда.

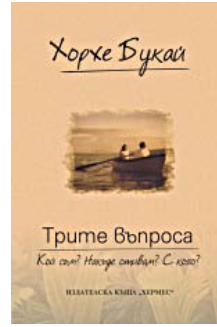
4. Яж, моли се и обичай

Автор: Елизабет Гилбърт
Издател: Прозорец
Издадена: 2008 г.

Да започнем всичко отначало или просто да продължим в нова посока, да избягаме от ежедневието или да се обърнем към себе си. С тази книга някои ще намерят отговори, а други - правилните въпроси, за които е нужна смелост, за да отговорим.

5 Трите въпроса

Автор: Хорхе Букай
Издател: Хермес
Издадена: 2010 г.

Три предизвикателства, три пътя, три въпроса... Но не очаквайте в книгата да намерите отговорите. Отговорите ще дойдат от вас, а Хорхе Букай ще ви помогне да следвате върнатата посока.

Всеки месец вестник „Пари“ заедно с книжарници „Пингвините“ ще представя книга, която смятаме, че си заслужава да прочетете. Тук ще подберем полезни заглавия, такива, които дават ценно знание, разказват добри истории или пък помагат да се усъвършенствате. Публикуваме и класация на петте най-продавани заглавия за последния месец.